

**МОНГОЛ УЛСЫН ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН 2022 ОНЫ
ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
НЭГ: ХҮНИЙ ЭРХИЙН ҮНДЭСНИЙ КОМИССЫН СТРАТЕГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ					
Стратегийн зорилго 1: Монгол Улсын хууль, тогтоомж, бодлого, шийдвэрийг хүний эрхийн зарчим, хэм хэмжээнд нийцүүлэхэд хувь нэмрээ оруулах					
Зорилт 1.1		Монгол Улсын хүний эрх эрх чөлөөний үндэсний индексийг тодорхойлох, хууль тогтоомж, бодлого шийдвэрийн Төслийн зардлаар боловсруулахад хүний эрхийн нөлөөллийг тооцох аргачлалыг боловсронгуй болгох Монгол Улсын хүний эрх, эрх чөлөөний төлөв байдлын индексийг боловсруулах			
1.1.1	Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг боловсруулах, өргөн барих, англи хэл рүү орчуулах, илтгэлийг хэвлүүлэх, сурталчлах, түгээх.	Боловсруулж, сурталчилсан илтгэлийн тоо Тамгын газар	20	21	<p>Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг "Ковид-19 цар тахлын хүний эрх, эрх чөлөөний сургамж", "Жендэрийн эрх тэгш байдал ба хүний эрх", "Хөдөлмөрлөх эрхийн зарим асуудал", "Гэр бүлийн хүчирхийллээс ангид байх эрх", "Цэргийн алба хаагч хоорондын дүрмийн бус харьцааны нөхцөл байдалд хийсэн дүн шинжилгээ", "Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжид хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ" гэсэн 6 багц сэдвээр боловсруулж, 2022 оны 3 дугаар сарын 29-нд УИХ-ын даргад өргөн барьсан.</p> <p>УИХ-ын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар тус илтгэлийг хэлэлцээд УИХ-ын 2022 оны 7 дугаар сарын 6-ны өдрийн "Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай" 49 дүгээр тогтоол батлагдсан.</p> <p>Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг 1000 хувь хэвлүүлж, холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлсэн байна.</p> <p>Илтгэлийг сурталчлах, олон нийтэд түгээх ажлын хүрээнд МҮОНРТВ болон арилжааны телевизүүдийн "Мэдээллийн хөтөлбөр", "Зочны цаг", "Ярилцлагын нэвтрүүлэг" зэрэг 30 гаруй мэдээ, мэдээлэл, Зууны мэдээ, Өдрийн сонин, Өнөөдөр, Өглөөний сонинуудад хүний эрхийн тодорхой асуудлыг хөндсөн нийтлэл, сурвалжилга, мэдээ мэдээлэл 28 удаа нийтэлж, сэдэв тус бүрээр 25 постер, УИХ-ын 49 дүгээр тогтоолын агуулгаар 6 постер бэлтгэж цахим орчинд түгээсэн.</p>

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					Түүнчлэн илтгэлийн сэдэв тус бүрээр иргэний нийгмийн байгууллагуудын төлөөллийг оролцуулсан нээлттэй хэлэлцүүлгийг 6 удаа дараа зохион байгуулж, оролцогчдын саналыг тусгав.
1.1.2	Монгол Улсын хүний эрх, эрх чөлөөний төлөв байдлын индексийг боловсруулах ажлыг эхлүүлэх.	Боловсруулж эхэлсэн индексийн тоо СДШХШХ	0	1	Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 16 дугаар зүйлд баталгаажуулсан хүний эрх тус бүрийн шалгуур үзүүлэлт, индекс боловсруулах аргачлалыг гэрээлэн гүйцэтгүүлж байгаа бөгөөд ажлын явцын үр дүнг Комиссын 10 дугаар сарын хуралдаанд танилцуулав. Түүнчлэн 12 дугаар сард Иргэний нийгмийн зөвлөлийн гишүүдэд болон эрдэмтэн, судлаачид, төрийн байгууллага, НҮБ-ын Хүн амын сан, бусад байгууллагын төлөөлөлд танилцуулах, санал авах хоёр удаагийн хэлэлцүүлэг хийлээ.
1.1.3	УИХ-д өргөн барьсан хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хууль, Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолоор баталсан аргачлалуудад хүний эрхийн үүднээс саналаа боловсруулахад оролцох.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувь СДШХШХ	0	100%	Хууль тогтоомжийн тухай хууль, Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолоор баталсан аргачлалуудыг шинэчилж, санал авах ажил хойшилсон байна.
1.1.4	"Захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл бэлтгэх явцад нөлөөллийн шинжилгээ хийх аргачлал"-ыг хүний эрхийн үүднээс боловсронгуй болгох санал боловсруулж, ХЗДХЯ-д хүргүүлэх.	ХЗДХЯ-д хүргүүлсэн саналын тоо СДШХШХ	0	1	"Захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл бэлтгэх явцад нөлөөллийн шинжилгээ хийх аргачлал"-ыг шинэчлэх эсэх асуудлаар ХЗДХЯ-ны холбогдох албан тушаалтнуудтай уулзаж 2023 онд аргачлалын хэрэгжилтэд хөндлөнгийн байгууллагаар дүн шинжилгээ хийлгэхээр тохиролцов.
Зорилт 1.2		Хүний эрхийг хангах, хамгаалах төрийн бодлого, хууль эрх зүйн орчныг сайжруулахад хувь нэмэр оруулах			
1.2.1	Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэлийн хүрээнд тодорхойлсон болон хүний эрхийг хангах, хамгаалахад ач холбогдолтой дараах хууль	Санал өгсөн хуулийн төслийн тоо СДШХШХ	27	31	Тайлант хугацаанд 11 хууль тогтоомжийн төсөлд хүний эрхийн үүднээс санал боловсруулан хүргүүлэв. Үүнд: 1.Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл; 2.Эрүүгийн хуулийн төсөл; 3.Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл; 4.Боловсролын багц хуулийн төсөл;

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	<p>тогтоомжийн төсөл боловсруулахад санал өгөх.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Тайван жагсаал цуглаан хийх эвлэлдэн нэгдэх; - Боловсролын багц хууль - Хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын тухай; - Эрүүгийн багц хууль тогтоомжийн холбогдох хэсэгт. 				<ul style="list-style-type: none"> 5.Гэрийн тэжээвэр амьтны тухай хуулийн төсөл; 6.Байгальд зорчих, аялах эрхийн тухай хуулийн төсөл; 7.Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн төсөлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл; 8.Иргэдээс төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргасан өргөдөл гомдлыг шийдвэрлэх тухай хуулийн төсөл; 9.Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн төсөл; 10. Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн тухай хууль болон дагалдах хуулийн төсөл; 11. Хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөний тухай хуулийн төсөл, түүнийг дагалдах хуулийн төсөл.
1.2.2	<p>Хүний эрх, эрх чөлөөний асуудлаар дүн, шинжилгээ хийж Комиссын санал, зөвлөмж хүргүүлэх.</p>	<p>Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр гаргасан санал, зөвлөмжийн тоо</p> <p>СДШХШХ</p>	24	30	<p>Хүний эрх, эрх чөлөөний асуудлаар Комиссын 4 зөвлөмж холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлэн ажиллалаа. Тухайлбал:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга, хошууч генерал Ж.Болдод "Монголдоо тайван сайхан амьдаръя" жагсаал цуглааны үеэр иргэдэд хүч хэрэглэсэн асуудлаар; 2. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгаланд "Боловсролын салбарт суралцагчдын эрүүл, аюулгүй орчинд сурч боловсрох эрхийг хангах, тэдний амь нас, эрүүл мэндийг аливаа эрсдэлт нөхцөл байдлаас хамгаалах" асуудлаар; 3. Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга, дотоод цэргийн командлагч, хошууч генерал Ж.Болдод "Иргэдийн үзэл бодлоо илэрхийлэх, тайван замаар жагсаал, цуглаан хийх эрх чөлөө, эвлэлдэн нэгдэх болон бусад эрхийг баталгаатай эдлүүлэх" талаар; 4. Нийслэлийн дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч Д.Сумъяабазарт "Жагсаал цуглаанд 20 гаруй иргэд шөнөдөө хонож, суулт хийж байгаа тул тэдний аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах" талаар.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
1.2.3	Хүүхэд хамгааллын тогтолцооны үр нөлөө, мэргэжлийн байдлыг хангуулахад дэмжлэг үзүүлэх.	Холбогдох газарт хүргүүлсэн санал зөвлөмжийн тоо ХЭССХ	0	1	"Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа дахь хүүхдийн эрх" сэдэвт хэлэлцүүлгийг холимог хэлбэрээр зохион байгуулж, танхимаар 93, цахимаар 100 гаруй оролцогчийг хамрагдав. Хэлэлцүүлгийн үеэр илтгэгч, панелист, оролцогчдоос гаргасан саналыг нэгтгэн зөвлөмжийн төсөл боловсруулж ЦЕГ, ШШГЕГ, ХЗДХЯ, УЕП, ХНХЯ, ШЕЗ-д хүргүүлэхээр бэлтгэв.
Зорилт 1.3		Хүний эрхийн үндэсний хөтөлбөрийг шинэчлэн батлах, хэрэгжүүлэхэд нөлөөлөх			
1.3.1	Хүний эрхийг хангах 2003 оны үндэсний хөтөлбөрийг үнэлүүлэх, шинэчлэн боловсруулах санал боловсруулах.	Боловсруулсан саналын тоо СДШХШХ	0	1	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2022 оны 44 дүгээр тушаалаар байгуулагдсан "Монгол Улсад Хүний эрхийг хангах үндэсний хөтөлбөр"-ийн хэрэгжилтэд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, цаашид авах арга хэмжээний талаар санал боловсруулах ажлын хэсэгт Комиссын гишүүд, нэгжийн дарга нар ажиллан 30 гаруй санал хүргүүлсэн. Түүнчлэн "Хүний эрхийг хангах 2003 оны үндэсний хөтөлбөр"-ийн биелэлтийг нэгтгэн гаргаж Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт 9 дүгээр сард хүргүүлсэн. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн үнэлгээг 11 дүгээр сард зохион байгуулагдсан "Бизнес ба Хүний эрх" форумд танилцуулав.
Зорилт 1.4		Гамшгийн онцгой нөхцөл байдал, онц байдлын үед хүний эрхийг хангах, хамгаалах эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох			
1.4.1	Онц байдал, гамшгийн үед хүний эрхийг хангаж хамгаалах үндэсний бодлого боловсруулахад чиглэсэн судалгаа, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	Зохион байгуулсан нөлөөллийн ажиллагааны хэрэгжилтийн хувь ГХАТ СДШХШХ ХЭССХ	0	100%	Монгол Улсын гамшгаас хамгаалах тогтолцоог боловсронгуй болгоход зорилгоор КОВИД-19 цар тахлын хүний эрхийн сургамжид үндэслэн нийгмийн гоц халдварт өвчнийг тандан судлах, урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээг тодорхойлох байгууллагын тогтолцоог үнэлж, халдварт өвчний үед нийгмийн амьдрал, хүмүүсийн олон янзын хэв байдалд нийцтэй хариу арга хэмжээг төлөвлөх бодлогын шинэ чиглэл бий болгох талаар олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллав. Мөн "КОВИД-19 цар тахлын хүний эрх, эрх чөлөөний сургамж" сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлгийг 2022.05.24-ны өдөр төрийн удирдах албан тушаалтан, ОУБ-ын суурин төлөөлөгчийн газруудын тэргүүн нарыг оролцуулан зохион байгууллаа
Стратегийн зорилго 2: Хүний эрх, эрх чөлөөний хэрэгжилтэд үр дүнтэй хяналт тавих, бодитой, эерэг өөрчлөлт гаргах					
Зорилт 2.1		Монгол Улсын Үндсэн хууль, хууль, олон улсын гэрээгээр баталгаажуулсан хүний эрхийн хэрэгжилтэд үр нөлөөтэй хяналт тавих, энэ чиг үүргийг хэрэгжүүлэх арга зүйг боловсронгуй болгох			

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
2.1.2	Хүний эрхэд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. СДШХШХ	20%	100%	Дорноговь аймгийн Айраг, Даланжаргалан сум, Төв аймгийн Баянжаргалан сумдын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй уул уурхайн компаниудын үйл ажиллагаанд ХЭНБҮ хийж, үнэлгээний тайланг Комиссын хуралдаанд танилцуулав. ХЭНБҮ-ний аргачлалыг боловсронгуй болгох асуудлаар хамтран ажиллах саналыг НҮБХХ-өөс хэрэгжүүлж буй Байгаль орчны засаглал төслийн нэгжид танилцуулав.
2.1.3	Олон улсын шинжээчдийн оролцоотойгоор Монгол Улсын төсөвт Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн пактаар хүлээсэн үүргийг хэрэгжүүлж байгаа байдалд дүн шинжилгээ хийх бэлтгэл ажлыг хангах.	Дүн шинжилгээний ажлыг эхлүүлсэн байна. СДШХШХ	0	100%	Эмнести Интернэшнл Монгол ТББ-аас зохион байгуулсан "Эрүүл мэндийн салбарын төсвийн мониторинг"-ийн хэлэлцүүлэгт оролцож, Монгол Улсын төсөвт хүний эрхийн мониторинг хийхэд олон улсын зөвлөх экспертүүдээс зөвлөгөө, дэмжлэг авах асуудлыг ярилцав. УИХ-ын Тамгын газрын Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хэлтэс, Төсвийн хяналт шинжилгээний хэлтэс, Сангийн яамны Төсвийн хөрөнгө оруулалтын хэлтсийн холбогдох албан тушаалтнуудтай Монгол Улсын төсөвт Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхийн пактаар хүлээсэн үүргийг хэрэгжүүлж байгаа байдалд дүн шинжилгээ хийх бэлтгэл ажлыг ханган төсөвт дүн шинжилгээ хийх арга, аргачлал, анхаарах асуудлын талаар мэдээлэл солилцох уулзалтыг зохион байгуулсан. Засгийн газрын 2021 оны 160 тогтоолоор батлагдсан "Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилт, хяналтыг бүртгэх журам"-д хүний эрхийн асуудлыг нэг үндсэн шалгуур үзүүлэлт болгон оруулахаар шийдвэрлэсэн.
2.1.4	Боловсролын салбар дахь хүний эрхийн зарим асуудлаар мониторинг хийх.	Мониторинг хийсэн байна. ХЭССХ	0	100%	БСШУ-ны сайдын 2022 оны А/86 дугаар тушаалаар байгуулагдсан "Сургуулийн өмнөх, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын салбар дахь хүний эрхийн нөхцөл байдалд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, ажлын даалгавар боловсруулах" үүрэг бүхий ажлын хэсэгт ажиллаж байна. "Сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын салбар дахь хүний эрхийн нөхцөл байдалд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх" зөвлөх үйлчилгээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороог байгуулж холбогдох хууль журмын дагуу сонгон шалгаруулалт явуулж "Эс Ай Си Эй" ХХК-тай гэрээ байгуулах зөвлөмжийг БШУЯ-нд хүргүүлсэн. Улмаар БШУЯ "Эс Ай Си Эй" ХХК-тай гэрээ байгуулж судалгааны ажлыг хийж байгаа бөгөөд үр дүнг 2023 оны 2 дугаар улиралд танилцуулна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
2.1.5	Их, дээд сургуулийн орчин дахь багш, оюутнуудын бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрхийн хэрэгжилт, өнөөгийн байдалд хяналт, үнэлгээ хийх, сургалт зохион байгуулах.	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. СДШХШХ	20%	100%	"Их дээд сургуулийн оюутан залуусын бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эрхийн хэрэгжилт" судалгааны ажлыг хийж үр дүнг танилцуулах уулзалт, хэлэлцүүлгийг 2022 оны 11 дүгээр сард иргэд, иргэний нийгмийн болон төрийн холбогдох байгууллагын төлөөллийг оролцуулан зохион байгуулав. Судалгааны үр дүнг Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 22 дахь илтгэл тусган УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр ажиллаж байна.
2.1.6	Жендэрийн эрх тэгш байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх	Холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажилласан байна. ХЭССХ	0	100%	НҮБХХ-ийн "Иргэн төвтэй төрийн албыг бэхжүүлэх нь" төслийн дэмжлэгтэй 7 аймаг, 3 дүүрэг дэх төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд Жендэрийн эрх тэгш байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар Комиссын гишүүний өгсөн шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт шалгалт хийв. Мөн 21 аймгийн төрийн байгууллагуудын удирдлагуудыг оролцуулан Жендэрийн эрх тэгш байдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлэхэд тулгамдаж буй асуудал болон хүний эрхийн асуудлаар бүсчилсэн хэлэлцүүлэг, уулзалт хийлээ. Жендэрийн чанарын түвшнийг тодорхойлох судалгааг Монголын эмэгтэйчүүдийн холбоотой гэрээлэн гүйцэтгүүлэв. Судалгааны үр дүн болон Комисст ирсэн гомдол мэдээлэл, Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шалгалтын үр дүнгийн хамт Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлд "Жендэрийн эрх тэгш байдал ба хүний эрх" бүлэгт тусган УИХ-д өргөн барьж хэлэлцүүлэв. Улсын Их Хурлын 2022 оны 49 дүгээр тогтоолоор Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангахтай холбоотой зарим арга хэмжээ авч ажиллахыг Засгийн газарт чиглэл болгов. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийн судалгаа болон Жендэрийн чанарын түвшнийг тодорхойлох судалгааны үр дүнг олон нийтэд таниулах, сурталчлах 4 төрлийн видео контентыг бэлтгэн түгээж байна.
2.1.7	"Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь" төслийг төлөвлөгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. ХЭССХ	20%	100%	НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөр, Койка ОУБ-аас хамтран хэрэгжүүлж байгаа "Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь" төслийн хүрээнд ХЭҮК-оос 2022 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүллээ. Төслийг төлөвлөгөөний дагуу Комиссын дарга, Жендэрийн үндэсний хорооны нарийн бичгийн дарга бөгөөд Ажлын албаны дарга нарын хамтарсан тушаалаар "Улс төрийн хүрээнд дэх жендэрийн эрх тэгш

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					байдлын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийх", "Жендэрийн мэдрэмжтэй хүний эрхийн манлайлагч тодруулах" үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулсан. "Улс төрийн хүрэн дэх жендэрийн эрх тэгш байдлын хэрэгжилтэд үнэлгээ хийх", "Социологийн боловсрол төв" НҮТББ, "Жендэрийн мэдрэмжтэй манлайлагч тодруулах" ажлыг МУИС-ийн "Социологи, нийгмийн ажлын тэнхим"-ээр гүйцэтгүүлэв. "Жендэрийн мэдрэмжтэй эрэгтэй манлайлагч тодруулах" ажлын хүрээнд шалгарсан 33 эрэгтэй жендэрийн мэдрэмжтэй манлайлагч болон 2022 оны 1 дүгээр сард шалгарсан жендэрийн мэдрэмжтэй шилдэг 5 удирдагчийг хамруулсан 1 өдрийн сургалт, нөлөөллийн үйл ажиллагааг ЖҮХ, МУИС-ийн Социологи, нийгмийн ажлын тэнхимтэй хамтран 2023 оны нэгдүгээр сард зохион байгуулахаар бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна.
2.1.8	Ахмад настны эрхийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ хийх	Дүн шинжилгээ хийсэн байна. СДШХШХ	-	100%	Улаанбаатар хотын гэр хороололд амьдарч буй "Ахмад настны эрх, хамгаалал" судалгааны ажлыг "Мэргэжлийн социологичдын холбоо" ТББ-аар гэрээлэн гүйцэтгүүлэв. Судалгаанд 600 ахмад настан хамрагдаж анкетын судалгаа, ганцаарчилсан ярилцлага, фокус бүлгийн ярилцлага хийлээ.
2.1.9	Хүний эрх ба технологи судалгаа хийх бэлтгэл ажлыг тодорхойлох	Бэлтгэл ажлыг хангасан байна. ХХМХХ	-	100%	"Шинэ технологийн хүний эрхийн эрсдэл Монгол Улсад: бодлого, эрх зүйн орчин, нөхцөл байдал" тандалтын судалгааг хийлээ.
2.1.10	Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа ба хүний эрхийн талаар судалгаа, дүн шинжилгээ хийх	Судалгаа, дүн шинжилгээ хийсэн байна. СДШХШХ	-	100%	Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа дахь хүний эрхийн нөхцөл байдлын талаар судалгаа, дүн шинжилгээ хийлээ. Энэ ажлын хүрээнд: 1.Хүний халдашгүй чөлөөтэй байх эрхийн ИБУТЭТОУП-ын 9-р зүйлийн 35-ыг орчуулж, Монгол Улс дахь нөхцөл байдалд харьцуулан дүгнэлт; 2.Цагдан хорих, таслан сэргийлэх арга хэмжээний хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ; 3.Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад мөрдөгдөх дүрэм журмын хэрэгжилтэд үнэлгээ; . 4.Сэжигтнийг баривчлах ажиллагааны нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ; 5.Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцад хууль зүйн туслалцаа авах эрхийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ;

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					6.Эрүүгийн хуульд заасан ял, албадлагын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд тулгамдаж буй асуудалд үнэлэлт дүгнэлт хийлээ. Мөн ДХИС, Шүүхий шинжилгээний үндэсний хүрээлэнтэй хамтран 2022 оны 10 сарын 28-ны өдөр “Хүний эрх ба Шинжлэн магадлах ухаан” сэдэвт олон улсын хурлыг Комисс дэмлэгтэйгээр цахимаар зохион байгуулж, хурлаас гарсан зөвлөмжийг сурталчлан түгээж байна.
2.1.11	“Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эрх” судалгаа, сургалт	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. СДШХШХ	20%	100%	НҮБ-ын Хүн амын сантай байгуулсан гэрээ, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн явц, тайланг улирал тутмын цахим уулзалтад танилцуулж, хагас жил тутам үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг “Атлас” тусгай системд тайлагнав. Төслийн дэмжлэгтэйгээр “Нийслэл, орон нутгийн түвшинд их дээд сургуулийн орчин дахь багш, оюутнууд, их дээд сургуулийн дотуур байранд байрлах оюутнуудын бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрхийн хэрэгжилт, өнөөгийн байдалд хяналт, үнэлгээ хийх, Хүний эрхийн индекс боловсруулах, Комиссын цахим хуудсыг шинэчлэн сайжруулах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.
2.1.12	Монгол Улс дахь хоригдлын хөдөлмөрийн нөхцөл байдлын судалгаа	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. Ажлын хэсэг	20%	100%	ШШГЕГ-ын харьяа Дархан-Уул аймаг дахь хорих 435, 445, Ховд аймаг дахь хорих 457, Өвөрхангай аймгийн Хархорин сум дахь хорих 423, Улаанбаатар хот дахь хорих 407, 409, 421 дүгээр ангиудад хяналт шалгалт хийж, хяналт шалгалт, “Хоригдлын ажил, хөдөлмөр эрхлэлтийн нөхцөл байдал” судалгааны ажлыг хийлээ. Хяналт шалгалтын болон судалгааны үр дүнг үр дүнг Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 22 дахь илтгэл тусгана.
2.1.13	“Коронавируст халдвар /Ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар Монгол Улсын төрөөс авч хэрэгжүүлсэн хариу арга хэмжээ ба хүний эрхийн хэрэгжилт”-д дүн шинжилгээ хийж хяналт тавих	Дүн шинжилгээ хийж, хяналт тавьж ажилласан байна. СДШХШХ ГМШХ	0	100%	“Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах хуулийн хүрээнд байгууллага, албан тушаалтнаас 2021-2022 онд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны тайланд дүн шинжилгээ хийж УИХ-аас байгуулагдсан Коронавируст халдвар /Ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийг хэрэгжилтэд хяналт тавих чиг үүрэг бүхий түр хороонд хүргүүлсэн.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
2.1.14	Монгол Улсын Хүний эрх хамгаалагчийн эрхийн хэрэгжилтийн байдалд судалгаа хийх	Судалгааны ажлыг хийсэн байна. ХЭХХ	0	1	“Хүний эрх хамгаалагчийн эрхийн хэрэгжилт” судалгааг “Төв Тусгал” ТББ-тай гэрээлэн гүйцэтгүүлэв. Мөн МӨХ, ЦЕГ, МҮЭХ, Хэвлэл мэдээллийн Зөвлөл, Монгол Улсын Дээд шүүхийн Тамгын газар зэрэг байгууллагаас хүний эрх хамгаалагчийг хамгаалахтай холбоотой ирүүлсэн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, үр дүнг Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 22 дахь илтгэлд тусгана.
Зорилт 2.2		ХЭҮК-оос өмнөх жилүүдэд судалж, тодорхойлсон асуудлыг бодитойгоор шийдвэрлүүлэх идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулах			
2.2.1	Сэтгэцийн өвчтэй хүмүүсийн асрамжийн газар байгуулах, эмнэлгийн чанартай албадлагын арга хэмжээ хэрэглэх эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаар гарсан шийдвэрийн биелэлтийг хангуулахад нөлөөлөх	Тогтолцоог сайжруулахад манлайлж ажилласан байна. СДШХШХ	0	100%	Нээлттэй нийгэм форумын дэмлэгтэйгээр МҮОНРТ-тэй хамтран “Сэтгэцийн эрүүл мэнд ба хүний эрх” нэвтрүүлэг хийлээ. Сэтгэцийн өвчтэй хүмүүсийн асрамжийн газар байгуулах асуудлаар ХНХЯ-аас барилгын зураг, төсвийг хийлгэсэн бөгөөд санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр холбогдох байгууллагуудад хандаад байна.
2.2.2	Төрийн цэргийн анги байгууллагууд дахь дүрмийн бус харьцаанаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр гарсан дүгнэлт, зөвлөмжийн биелэлтийг хангуулах	Дүгнэлт, зөвлөмжийн биелэлтийг хангуулахад манлайлж ажилласан байна. СДШХШХ	0	100%	“Цэргийн алба хаагчдын дүрмийн бус харилцааны нөхцөл байдалд хийсэн үнэлгээ”, “Цэргийн анги, байгууллагад үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн шалтгаан нөхцөлд хийсэн дүн шинжилгээ” судалгааг хийлээ. Эдгээр судалгааны үр дүнг ХХЕГ, ЗХЖШ-ын албан тушаалтнууд болон экспертүүдийг оролцуулан 2 удаагийн хэлэлцүүлэг хийлээ. Судалгааны хүрээнд Булган, Хөвсгөл, Дорнод, Өмнөговь, Сэлэнгэ зэрэг аймгууд дахь Хилийн цэргийн анги, байгууллагуудад хяналт шалгалт хийж, Комиссын гишүүний зөвлөмжийг хүргүүлэн хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авч, үр дүнд үнэлгээ хийлээ.
2.2.3	ҮАБЗ-д улирал тутам мэдээлэл хүргүүлэх;	Журмын дагуу мэдээлэл хүргүүлсэн байна. ЗУХ, Тамгын газар	4	8	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссоос 2022 онд зохион байгуулсан, 2023 онд зохион байгуулахаар төлөвлөсөн олон улсын болон дотоодын эрдэм шинжилгээний хурал, семинар, хэлэлцүүлэг, зөвлөгөөний талаарх мэдээлэл зэргийг хугацаанд нь Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлд хүргүүлсэн.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
2.2.4	Эрүү шүүлт тулгах гэмт хэргийг үр нөлөөтэй, хараат бусаар мөрдөн шалгах нэгж бий болгох талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг үнэлэх;	Хувилбаруудыг тодорхойлсон байна. СДШХШХ	0	25%	Монгол Улс дахь Хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 18 дахь илтгэлийн Дөрөвдүгээр бүлэгт тусгагдсан Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаатай холбоотой санал, зөвлөмжийг хэрэгжилтийн байдалд дүн шинжилгээ хийж байна. Дүн шинжилгээний үр дүнг холбогдох байгууллагуудад танилцуулах хэлэлцүүлгийг 2023 онд хийхээр төлөвлөсөн. Монгол Улсын Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах Улсын Комисс, БНСУ-ын Цагаатгалын Комисс хамтран 2022 оны 12 дугаар сард зохион байгуулсан хэлэлцүүлэгт “Эрүүгийн хэрэгт хэлсээр шийтгэгдсэн хүмүүсийн эрхийг сэргээх ажиллагаа, эрүүдэн шүүхийн мөрдөн шалгах байгууллагуудын тогтолцоо”-ны талаар илтгэл хэлэлцүүлэв. НҮБ-ын Дур зоргоор саатуулах асуудал хариуцсан ажлын хэсэг хорих ангиуд, цагдаагийн хэсгүүд, эрүүлжүүлэх байрууд, түр хамгаалах байрууд, Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, Согтуурах, мансуурах донтой өвчтөнийг албадан эмчлэх төв, Ахмадын үндэсний төв, Гадаадын иргэдийг саатуулах хэсэг зэрэг 21 газарт ажиллаж, гаргасан урьдчилсан тайлан, дүгнэлттэй холбогдуулан хууль хяналтын байгууллагуудтай уулзалт зохион байгуулж, дүгнэлттэй холбоотой тодруулга, саналыг НҮБ-ын Дур зоргоор саатуулах асуудал хариуцсан ажлын хэсэгт хүргүүлэхээр болов.
Стратегийн зорилго 3. Хүний эрхийг хамгаалах үндэсний тогтолцоог бэхжүүлэхэд манлайлах					
Зорилт 3.1		Хүний эрхийг хамгаалах үндэсний тогтолцоог бэхжүүлэхэд чиглэсэн чадавхи бэхжүүлэх болон нөлөөллийн үйл ажиллагаа явуулах			
3.1.1	Гадаадад оршин сууж, сурч, ажиллаж байгаа иргэдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах үр дүнтэй, байнгын ажиллагаатай тогтолцоо болгоход Засгийн газар, Гадаад хэргийн яамны санаачлагыг дэмжиж, зөвлөн туслах;	ЗГ, УИХ-д уламжилсан байна. ГХАТ	0	25%	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дэргэдэх Иргэний нийгмийн зөвлөлийн гишүүн байгууллага болох “Хилийн чанад дахь Монголчуудын Зөвлөл”-тэй гадаадад ажиллаж, амьдарч буй Монгол иргэдийн эрхийг хамгаалах асуудлын хүрээнд дараах ажлуудыг хийж байна. Үүнд: Бүгд Найрамдах Польш Улсын Варшав хотноо ЕАБХАБ-ын бүс нутаг дахь ХЭҮБ-уудын удирдлагын дээд хэмжээний уулзалтад оролцох үед тус улсад суугаа Монгол иргэдтэй, БНСУ-ын Сөүл хотод тус улсын ХЭҮК-оос зохион байгуулсан ХЭҮБ-уудын Түншлэл-2022 арга хэмжээнд оролцох үед БНСУ дахь монгол иргэдтэй хийсэн уулзалтуудыг тус улс дахь Монгол Улсын Элчин сайдын яамдтай хамтран зохион байгуулсан. Эдгээр уулзалтуудын үр дүнд хилийн чанадад оршин суугаа монгол иргэдийн эрхийн төлөв байдалд үнэлгээ хийх ажилд Комисстой хамтран

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					ажиллахаар тохирсон. Мөн Олон улсын шилжилт хөдөлгөөний байгууллагын хөтөлбөрийн менежер Даниэл Самтай 10 дугаар сард хийсэн уулзалтаар хилийн чанад дахь монгол иргэд болон Монгол Улс дахь гадаадын иргэдийн шилжилт хөдөлгөөний талаар цогц судалгаа, үнэлгээний хийх ажилд хамтран оролцох асуудлыг судлахаар болов.
3.1.2	Төрийн албан хаагч хүний эрхийн зөрчил гаргаж байсан эсэх талаар мэдээллийн сан бүрдүүлэх тухай санал хүргүүлэх;	Санал хүргүүлсэн байна. ЗУХ, ГМШХ	0	100%	Төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн хөдөлгөөний тайланд хүний эрхийн зөрчил гаргасан албан хаагчийн мэдээллийг оруулж байх талаар Төрийн албаны зөвлөлд санал хүргүүлсэн.
3.1.3	“Монгол Улсад мэргэжлийн, иргэн төвтэй төрийн албыг төлөвшүүлэх нь” төслийг хэрэгжүүлэхэд оролцох	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. Ажлын хэсэг	20%	100%	Монгол Улсад мэргэжлийн, иргэн төвтэй төрийн албыг төлөвшүүлэх нь төслийн хүрээнд Дорнод, Ховд, Орхон, Өмнөговь аймагт бүсийн зөвлөлдөх уулзалт, Сэлэнгэ, Говь-Алтай, Баян-Өлгий, Төв, Завхан, Увс, Дорнод аймагт сумдын Засаг дарга болон ИТХ-ын дарга нарт зориулсан “Хүний эрх ба Жендер” сургалт зохион байгуулж, тус аймгийн төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний 2 байгууллагыг сонгон авч тус тус хяналт шалгалт зохион байгуулсан.
Гомдол хяналт шалгалтын чиглэлээр					
3.1.4	Хүний эрхийн асуудлаар зөвлөгөө өгөх;	Хүний эрхийн асуудлаар зөвлөгөө өгсөн тоо ГМШХ	1017	1100	Хүний эрхийн асуудлаар нийт 1127 иргэнд 24604 минутын /утсаар 221, биечлэн 901, цахимаар 5/ зөвлөгөө өгсөн байна. Үүнээс ГМШХ-ийн ажилтнууд 276 иргэнд 3183 минутын, орон нутаг дахь ажилтнууд нийт 851 иргэнд 21421 минутын зөвлөгөө өгсөн байна. Хууль зүйн зөвлөгөөг эрхийн төрлөөр ангилж үзвэл: 1. Хөдөлмөрлөх эрх – 339 2. Хууль зүйн туслалцаа авах эрх – 248 3. Хүүхдийн эрх – 95 4. Шударга шүүхээр шүүлгэх эрх – 80 5. Халдашгүй чөлөөтэй байх эрх – 74 6. Өмчлөх эрх – 51 7. Жендэрийн эрх тэгш байдал – 47 8. Төрийн албан тушаалтанд өргөдөл, гомдол гаргах эрх – 45 9. Нийгмийн халамж хүртэх эрх – 29 10. Эрүүл мэндээ хамгаалуулах эрх – 21

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					11. Ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байх эрх -16 12. Эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах эрх – 16 13. Хүчирхийллээс ангид байх эрх – 15 14. Сурч боловсрох эрх – 12 15. Эрүү шүүлтээс ангид байх эрх – 12 16. Мэдээлэл авах эрх – 5 17. Шашин шүтэх, эс шүтэх эрх – 4 18. Амьд явах эрх – 4 19. Хохирол нөхөн төлүүлэх эрх – 4 20. Чөлөөтэй зорчих эрх – 3 21. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ авах эрх – 3 22. Хүрэлцэхүйц амьжиргаатай байх эрх – 1 23. Иргэний харьяалалтай байх эрх – 1 24. Оршин суух газраа чөлөөтэй сонгох эрх – 1 25. Зохистой орон байраар хангагдах эрх – 1
3.1.5	Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдсөн талаарх гомдол, мэдээллийг хүлээн авч, шийдвэрлэх;	Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдсөн талаарх гомдол, мэдээллийг хуулийн хугацаанд, хууль зүйн үндэслэл бүхий шийдвэрлэсэн эсэх ГМШХ	1146	1250	2022 онд иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагаас 904 гомдол, мэдээлэл хүлээн авснаас 230 буюу 25.4 хувийг орон нутгаас ирүүлсэн гомдол байна. Дээрх гомдлын 185 буюу 20.5 хувийг цахимаар, 704 буюу 77.9 хувийг бичгээр, 13 буюу 1.4 хувийг утсаар, 2 буюу 0.2 хувийг амаар ирүүлсэн байна. Гомдол илгээгчийн төрлөөр ангилбал иргэн 820 буюу 90.7 хувь, төлөөлж гаргасан гомдол 49 буюу 5.4 хувь, хамтран гаргасан гомдол 35 буюу 3.9 хувийг эзэлж байна. Тайлант хугацаанд нийт 790 гомдол, мэдээллийг хуульд заасан үндэслэл журмын дагуу шийдвэрлэсэн байна. Шийдвэрлэсэн хэлбэрээр ангилбал: 1.Зөрчигдсөн эрхээ сэргээлгэх талаар өөрт нь тайлбарлаж хариу өгсөн – 196 2.Харьяаллын дагуу холбогдох байгууллагад шилжүүлсэн – 184 3.Комиссын тухай хуулийн 22.2 дахь хэсэгт заасны дагуу хариу өгсөн – 91 4.Гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжтэй гомдлыг шалгуулахаар шилжүүлсэн – 77 5.Зөвлөгөө өгсөн – 64

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					6.Хяналт шалгалт хийсэн – 37 7.Зөвлөмж хүргүүлсэн – 35 8.Шаардлага хүргүүлсэн – 33 9.Гомдлоосоо татгалзсан – 32 10.Гомдлын шаардлага хангаагүй гомдлыг буцаасан – 25 11.Эвлэрүүлсэн – 13 12.Төлөөлөн нэхэмжлэл гаргахаар шийдвэрлэсэн – 2 13.Гомдол гаргагч нас барсан – 1
3.1.6	Хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчсөн тухай асуудлаар шүүхэд нэхэмжлэл гаргах;	Иргэдийн зөрчигдсөн эрхийг сэргээлгэх, хохирол нөхөн төлүүлэхээр шүүхэд гаргасан нэхэмжлэлийн тоо ГМШХ	2	3	Иргэн Д, А, Н-ийн гаргасан гомдлын дагуу тэдгээрийг төлөөлөн шүүхэд төлөөлөн нэхэмжлэл гаргах, холбогдох материалын бүрдүүлбэрийг хангах, ирүүлсэн баримт материалд дүн шинжилгээ хийх, нотлох баримтын шаардлага хангуулах ажил хийж байна.
3.1.7	Комиссын гишүүний шаардлага хүргүүлэх;	Хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчсөн байгууллага, албан тушаалтан, хуулийн этгээдэд шаардлага хүргүүлсэн эсэх ГМШХ СДШХШХ, ХЭХХ	43	53	Комиссын гишүүний 25 шаардлага боловсруулж холбогдох албан тушаалтанд хүргүүлж хэрэгжилтэд хяналт тавьж байна.
3.1.8	Комиссын гишүүний зөвлөмж хүргүүлэх;	Хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчсөн байгууллага, албан тушаалтан, хуулийн этгээдэд шаардлага хүргүүлсэн эсэх ГМШХ СДШХШХ, ХЭХХ,	57	67	Комиссын гишүүний 45 зөвлөмж боловсруулж холбогдох албан тушаалтанд хүргүүлж хэрэгжилтэд хяналт тавьж байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		ХМХХ			
3.1.9	Гомдол, мэдээллийн мөрөөр хяналт шалгалт хийх;	Хяналт, шалгалт хийсэн байх ГМШХ	53	55	Гомдол мэдээллийн мөрөөр 31, Комиссын гишүүний санаачилгаар 119, төслийн хүрээнд 35, албан тушаалтны хүсэлтээр 1, мэдээллийн мөрөөр 1 нийт 187 хяналт шалгалт хийгдсэн. Үүнд: 1. Комиссын даргын- 82 2. Комиссын гишүүдийн 105
3.1.10	Гишүүний санаачилгаар хяналт шалгалт хийх;	Хяналт, шалгалт хийсэн байх СДШХШХ	53	55	Комиссын дарга, гишүүдийн баталсан удирдамжийн дагуу 2022 онд 134 удаагийн хяналт шалгалтыг зохион байгууллаа. Тухайлбал, Хөвсгөл, Булган, Өмнөговь, Дархан-Уул, Орхон, Булган аймгийн ерөнхий боловсролын сургуулиуд болон дотуур байр, Төв аймгийн Ерөнхий боловсролын "Хүмүүн" цогцолбор сургуулийн дэргэдэх дотуур байр, хүүхдийн асрамжийн төвүүд, Ховд аймгийн Хөгжимт драмын театр, Говь-Алтай аймгийн ЗООНОЗ өвчин судлалын төв, Гандантэгчэнлин хийд, "Таван толгой түлш" ХХК-ийн Баруун бүсийн үйлдвэр, Иргэний нисэхийн ерөнхий газар, дүүргүүдийн ТҮГ-ууд, Төмөр замын дээд сургууль, цэргийн анги, зарим сумын ЗДТГ, Улаанбаатар хотын Баянгол, Баянзүрх, Сүхбаатар, Сонгинохайрхан, Чингэлтэй, Хан-Уул дүүргийн ТҮГ-ын үйл ажиллагаанд тус тус хяналт шалгалт хийсэн.
3.1.11	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөнтэй холбоотой гомдол, мэдээллийг хүлээн авч, ажиллагаа хийх, дүгнэлт гаргах	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөнтэй холбоотой дүгнэлт гарсан байна. ХЭХХ	0	2	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөнтэй холбоотой 20 гомдол, мэдээлэл ирснээс 17 гомдол, мэдээллийг шийдвэрлэж Комиссын гишүүний 3 зөвлөмж холбогдох байгууллага албан тушаалтанд хүргүүлж хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллаа. 2022 оны 12 сарын 20-ны байдлаар 3 гомдол ажиллагаанд байна.
3.1.12	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөнтэй холбоотой баримтжуулалт хийх	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөнтэй холбоотой баримтжуулалтыг хийсэн байна. ХЭХХ	0	50%	"Хүний эрх хамгаалагч Хүчирхэг залуус" ТТБ-тай хамтран Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөн талаарх баримтжуулалтыг хийсэн.
3.1.13	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөн талаарх гомдол, мэдээллийн сан бүрдүүлэх	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөн талаар	0	50%	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зөрчигдсөн асуудлаар ирсэн 20 гомдол мэдээллийг бүртгэж, цахим мэдээллийн сан бүрдүүлэн ажиллаж байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		гомдол, мэдээллийн санг бүрдүүлсэн байна. ХЭХХ			
Зорилт 3.2		Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үндэсний механизмыг бэхжүүлэх			
3.2.1	Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал эрхэлсэн хэлтсийг Комиссын Тамгын газарт байгуулж, хүний нөөц, орон байр, бусад материаллаг нөхцөлөөр хангах;	Ажиллах, орчин нөхцөлийг бүрдүүлж ажилласан байна. ЗУХ	0	100%	УИХ-ын 2022 оны 29 дүгээр тогтоолоор Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал эрхэлсэн гишүүн Я.Цэлмэн томилогдсон ба Тамгын газраас шинээр томилогдсон гишүүний ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлж шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник хэрэгслээр хангасан. Комиссын даргын 2022 оны А/21 дүгээр тушаалаар Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх хэлтэс 5 албан хаагчтайгаар үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлж байна.
3.2.2	Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал хариуцсан гишүүн, хэлтсийн ажилтнуудыг Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж, шийтгэхийн эсрэг конвенцийн нэмэлт протоколоор Монгол Улсын хүлээсэн үүргийг биелүүлэх чадавхыг бэхжүүлэх ажлыг олон улсын байгууллагын дэмжлэгтэй зохион байгуулах;	Чадавх бэхжүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажилласан байна. Тамгын газар	0	100%	Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үндэсний үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх төрийн захиргааны албан хаагчдыг чадавхжүүлэх үйл ажиллагаа цар тахлын улмаас хойшилсон байсныг UPR Trust Fund олон улсын байгууллагаас дэмжлэг авах үйл ажиллагааг дахин идэвхжүүлэх асуудлаар ГХЯ, НҮБСЗГ, НҮБХЭДКГ-тай цахим уулзалт хийж, 10 дугаар сард төслийн санал боловсруулж ГХЯ-нд хүргүүллээ.
Зорилт 3.3					
3.3.1	Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүдийг сонгон шалгаруулж, олон нийтэд хүлээн зөвшөөрөгдсөн хуульчид, хүний эрхийн хамгаалагчдаас бүрдсэн Хороо байгуулах;	Хүний эрх хамгаалагчийн хороо байгуулагдсан байна. ХЭХХ	0	100%	Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүдийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасны дагуу ХЭҮК, ХЗДХЯ, Төрийн албаны зөвлөл, Жендэрийн үндэсний хороо, Комиссын дэргэдэх Иргэний нийгмийн зөвлөлийн төлөөллөөс бүрдсэн таван хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан. Ажлын хэсэг Хүний эрх хамгаалагчийн хороонд ажиллах ашгийн төлөө бус байгууллагын 4 төлөөллийг сонгон шалгаруулах ажлыг 2 удаа зохион

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					байгуулснаар 2 төлөөлөл сонгогдсон. Дахин 2 төлөөллийг сонгон шалгаруулах ажил хийгдэж байгаа бөгөөд 2023 оны 2 дугаар сард багтаан сонгон шалгаруулалтыг хийхээр ажиллаж байна.
3.3.2	Хүний эрхийг хамгаалагчийн асуудал эрхэлсэн хэлтсийг Комиссын Тамгын газарт байгуулж, хүний нөөц, орон байр, бусад материаллаг нөхцөлөөр хангах;	Ажиллах, орчин нөхцөлийг бүрдүүлж ажилласан байна. ЗУХ	0	100%	УИХ-ын 2022 оны 28 дугаар тогтоолоор С.Дондовыг ХЭҮК-ын гишүүнээр томилсон. Комиссын 2022.06.03-ны өдрийн ээлжит бус 06 дугаар хуралдаанаар Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасны дагуу Комиссын гишүүдийн нууц санал хураалтаар олонхын санал авсан Комиссын гишүүн С.Дондовыг Хүний эрх хамгаалагчийн асуудал эрхэлсэн гишүүнээр сонгосон. Хүний эрх хамгаалагчийн асуудал хариуцсан гишүүний ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн. Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын даргын 2022 оны А/13 дугаар тушаалаар Хүний эрх хамгаалагчийн хэлтэс 4 орон тоотой үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлж байна.
3.3.3	НҮБ-ын Хүний эрхийг хамгаалагчдын тунхаглал болон Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны чиг үүрэг, үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах;	Сурталчилгаа, нөлөөллийн ажил хийсэн байна. ХЭХХ	0	100%	НҮБ-ын Хүний эрхийг хамгаалагчдын тунхаглал, Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль болон Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны чиг үүрэг, үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлан таниулах зорилгоор 44 постер, 23 видео шторк, 2 брошюр, гишүүний 2 уриалгыг тус тус боловсруулсан. Мөн олон нийтийг хамарсан өдөрлөгт оролцож зөвлөгөө мэдээлэл өгч, сурталчлан таниуллаа. Сургалт, сурталчилгаатай холбоотой цахим мэдээллийн санг бүрдүүлэн ажиллаж байна.
3.3.4	Хүний амь нас, эрүүл мэнд нь бодитой, ноцтой эрсдэлд орсон хүний эрхийг хамгаалагчийг хамгаалах шуурхай ажиллагааны горим тогтоох;	Горим тогтоосон байна. ХЭХХ	0	50%	Цагдаагийн ерөнхий газрын удирдлагуудтай санал солилцох уулзалтыг зохион байгуулан хүний амь нас, эрүүл мэнд нь бодитой, ноцтой эрсдэлд орсон хүний эрхийг хамгаалагчийг хамгаалах шуурхай ажиллагааны горим тогтоох талаар харилцан тохиролцсон.
3.3.5	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийг дагалдан гарах журмуудыг боловсруулж, батлуулах - Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам - Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны ажиллах журам	Холбогдох журмуудыг боловсруулсан байна. ХЭХХ	0	100%	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийг дагалдан гарсан дараах журмуудыг баталлаа. Үүнд: - ХЭҮК-ын даргын 2022 оны А/26 тушаалаар “Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүнийг сонгон шалгаруулах журам”-ыг, А/45 дугаар тушаалаар “Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүнд урамшуулал олгох журам”-ыг, А/46 дугаар тушаалаар “Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны ажиллах журам”, “Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал”, “Аюулын зэрэг тогтоох аргачлал”-ыг тус тус баталж үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	- Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал, дүгнэлт гаргах журам - Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүнд урамшуулал олгох журам				
3.3.6	Аймаг орон нутагт хүний эрх хамгаалагчийн үндэсний тогтолцооны талаар уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	Уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан байна. ХЭХХ	0	3	"Хүний эрх хамгаалагчийн тогтолцоо" сэдвээр Дундговь аймагт 25, Дорноговь аймагт-19 иргэнийг хамруулсан уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулав.
3.3.7	Хүний эрх хамгаалагчийн асуудлаар сургалт хийх	Сургалт хийсэн байна. ХЭХХ	0	10	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийг сурталчлан таниулах, мэдлэг олгох зорилгоор нийт 16 удаагийн сургалтыг зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 42.368 иргэнийг хамруулсан. Үүнээс 15 аймгийн 256 сумын 41.902 иргэнд 2 удаа, нийслэл Улаанбаатар хотод нийт 14 удаагийн сургалтад 466 иргэнийг тус тус хамруулсан.
3.3.8	Комиссын орон нутгийн ажилтнууд, хуульчид, өмгөөлөгчдийг хүний эрхийн сургагч багшаар бэлтгэх ажлыг зохион байгуулах.	Хүний эрх хамгаалагчийн сургагч багш нарыг бэлтгэсэн байна. ХЭССХ ХЭХХ	0	1	Монголын хуульчдын холбоо болон "Хүний эрх дэвшилтэт бодлогын хүрээлэн" ТББ-тай хамтран Хүний эрх хамгаалагчийг бэлтгэх сургагч багшийн сургалтад нийслэл болон орон нутгийн хэмжээнд нийт 150 хуульч, өмгөөлөгчдийг хамруулж гэрчилгээ олгов.
3.3.9	Хүний эрх хамгаалагчийн асуудлаар иргэний нийгэм, үйлдвэрчний эвлэл, намын төлөөлөл, малчид зэрэг бүлгүүдтэй уулзалт, хийх	Уулзалт хийж, хамтын ажиллагааны чиглэлээ тогтсон байна. ХЭХХ	0	4	Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбогдуулан хуулийг сурталчлах, таниулах, хүний эрх хамгаалагчийн үйл ажиллагааг хөхиүлэн дэмжих, хүний эрх хамгаалагчийг хүндлэн, хамгаалах талаар цагдаа, сэтгүүлч, улс төрийн намын төлөөлөл, шүүгч, прокурор, иргэний нийгмийн байгууллагын төлөөлөл, өмгөөлөгч, малчид, үйлдвэрчний эвлэлийн холбоод зэрэг 10 орчим бүлгүүдтэй уулзалт зохион байгуулсан. Мөн "Улс төрийн хүрээний жендэрийн тэгш байдал ба хүний эрх", "Хүний эрх ба хүний эрх хамгаалагчийн тогтолцоо" сэдвийн хүрээнд улс төрийн намуудтай хамтран Хүний эрх хамгаалагчийг бэлтгэх сургагч багшийн

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					сургалтыг 15 аймгийн 256 суманд зохион байгуулж, давхардсан тоогоор 41902 иргэнийг хамруулаад байна.
Зорилт 4.1					
4.1.1	Хүний эрхийн онол, эрх зүйн хэм хэмжээ, хүний эрхийг хамгаалах үндэсний тогтолцоо, олон улсын механизмын талаарх мэдлэгийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, зөрчигдсөн эрхийг сэргээх механизмыг боловсронгуй болгох нь судалгаа хийх /кейсд тулгуурласан/	Сургалт нөлөөллийн ажиллагаа зохион байгуулсан байна. СДШХШХ, ХЭССХ	0	100%	НҮБХХ-ийн “Бизнес ба хүний эрх” төсөлтэй хамтран төрийн болон ТББ-ын төлөөллийг оролцуулан “Хүний эрхийг хамгаалах үндэсний тогтолцоог бэхжүүлэх нь” “Зөрчигдсөн эрхийг сэргээх арга зам” сэдэвт уулзалт хэлэлцүүлгийг 2022 оны 2, 3 дугаар саруудад зохион байгуулав. Уулзалт, хэлэлцүүлэгт Улсын дээд шүүх, Үндсэн хуулийн цэц, УИХ-ын Тамгын газар, УЕП-ын дэргэдэх сургалт судалгааны хүрээлэн, төвийн удирдлагыг оролцов. МҮЭХ-той хамтран “Үйлдвэрчний эвлэлийн сонгуульд ажилтны хүний эрхийг хамгаалах үйл ажиллагаа” хэлэлцүүлэг 65 хүн хамрагдсан. “Зөрчигдсөн эрхийн механизм” судалгааны ажлыг Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн судлаачдын багтай гэрээлэн гүйцэтгүүллээ. Судалгааны үр дүнг 2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдөр олон нийтэд танилцууллаа.
4.1.2	Хүн эрх, эрх чөлөөгөө эдлэхдээ үндэсний аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөөг хохироож, нийгмийн хэв журмыг гажуудуулж болохгүй гэсэн зохицуулалтын агуулга, мөн чанарыг ойлгуулахад чиглэсэн сургалт, соён гэгээрлийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах	Сургалт нөлөөллийн ажиллагаа зохион байгуулсан байна. ХЭССХ	0	100%	Хүний эрхийн үндсэн ойлголт, Хүний эрхийн мэдрэмжтэй төрийн албаны үйл ажиллагаа, хүний эрхэд суурилсан төрийн үйлчилгээ, Төрийн үүрэг ба үйлчилгээ, Хүний эрхийн хязгаарлалт зэрэг сэдвийн агуулгад хүний эрх, эрх чөлөөгөө эдлэхдээ үндэсний аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөөг хохироож, нийгмийн хэв журмыг гажуудуулж болохгүй гэсэн агуулга, мөн чанар тухай бүр тусгаж, ойлголт, мэдлэгийг нэмэгдүүлэх сургалтад 4699 оролцогчийг хамруулсан. Мөн 2022 оны 12 дугаар сарын 04-ний өдрөөс эхэлсэн жагсал цуглаан үед хүн эрх, эрх чөлөөгөө эдлэхдээ үндэсний аюулгүй байдал, бусад хүний эрх, эрх чөлөөг хохироож, нийгмийн хэв журмыг гажуудуулж болохгүй гэсэн агуулга бүхий 12 постер, уриалга гарган олон нийтэд түгээв.
4.1.3	Монголын Хуульчдын холбоогоор магадлан итгэмжлэгдсэн хичээлүүдийн хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах	Хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулсан байна.	0	100%	Монголын Хуульчдын холбоогоор магадлан итгэмжлэгдсэн хичээлүүдийн хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд “Шударга шүүхээр шүүлгэх эрх”, “Нийтийн ашиг сонирхлыг шүүхээр хамгаалах нь” сэдвээр сургалтын хөтөлбөр боловсрууллаа.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		ХЭССХ			
4.1.4	Эмч, эрүүл мэндийн ажилтнуудад зориулсан багц цаг олгох сургалтын хөтөлбөрийг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөр магадлан итгэмжлүүлэх;	Магадлан итгэмжлэгдсэн байна. ХЭССХ	0	100%	Эмч, эрүүл мэндийн ажилтнуудад зориулсан багц цаг олгох “Хүний эрхэд суурилсан эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ” сургалтын хөтөлбөрийг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөр магадлан итгэмжлүүлж Багц цагийн сургалт зохион байгуулах эрх авч 2022 оны 6-9 сарын хооронд нийт 3400 орчим эрүүл мэндийн салбарын ажилтнуудын хүний эрхийн талаарх мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх сургалт хийлээ.
4.1.5	Хөдөлмөрлөх эрхийн салбарын судалгаа, дүн шинжилгээнд үндэслэн эрхийг хангах тогтолцоог сайжруулах үе шаттай үйл ажиллагаа хийх;	Нөлөөллийн ажиллагаа хийгдсэн байна. ХЭССХ, СДШХШХ	30%	50%	“Төрийн тусгай албан хаагчдын хөдөлмөрлөх эрхийн төлөв байдал” судалгааны ажлыг Хууль зүйн Үндэсний Хүрээлэнгийн судлаачдын багаар, “Төрийн үйлчилгээний албан хаагчдын хөдөлмөрлөх эрхийн төлөв байдал” судалгааны ажлыг “Хөгжлийн санаачилга, бодлого судлалын төв” ТББ-аар тус тус гүйцэтгүүлээ. Судалгааны үр дүнд тулгуурлан төрийн албан хаагчийн хөдөлмөрийн харилцаанд тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр санал, зөвлөмжийг холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэхээр ажиллаж байна. ОУХБ-ын Европын холбооны санхүүжилт, "Зохистой хөдөлмөр ба худалдаа" төслийн дэмжлэгтэйгээр Хүүхдийн хөдөлмөрийн чанарын судалгаа, Ажлын байрны дарамт, хүчирхийллийн судалгааг 2021 онд гүйцэтгүүлсэн бөгөөд судалгааны талаарх хэлэлцүүлгийг 2022 оны 01 дүгээр сард зохион байгуулсан. Хүүхдийн хөдөлмөрийн чанарын судалгааны дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/122 дугаар тушаалаар “Насанд хүрээгүй хүнийг ажиллуулахыг хориглосон ажлын байрны жагсаалт”-ыг, мөн өдрийн А/123 дугаар тушаалаар “13 насанд “13 нас хүрсэн хүний эрхэлж болох хөнгөн ажлын төрөл, хөдөлмөр эрхлэлтийн нөхцөл”-ийг шинэчлэн тогтоолоо.
4.1.6	www.e-khutuch.mn цахим хуудсанд “Хүний эрх” сэдэв нэмж Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын цахим хуудсыг холбох, хүний эрхтэй холбоотой видео шторк, контент, сурталчилгааны хуудас болон мэдээллийг тогтмол оруулах	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө	0	100%	E-khutuch.mn цахим хуудаст Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын танилцуулга мэдээлэл болон хүний эрхийн асуудлаар хийсэн 2022 онд хийсэн сурталчилгааны материал, видео, шторкийг байршуулан түгээж байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		ХЭССХ			
4.1.7	“Эрх зүйн хөтөч” бэлтгэх сургалтын хөтөлбөрт “Хүний эрхийн ойлголт”, “Хүний эрхэд суурилсан хандлага”, “Хүний эрхийн зөрчлийг бусад эрх зүйн зөрчлөөс ялгаж таних нь” “Жендэр ба хүний эрх” зэрэг дөрвөн сэдвийг тусган батлуулах	Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө ХЭССХ	0	100%	“Эрх зүйн хөтөч” бэлтгэх сургалтын хөтөлбөрт “Хүний эрхийн ойлголт”, “Хүний эрхэд суурилсан хандлага”, “Хүний эрхийн зөрчлийг бусад эрх зүйн зөрчлөөс ялгаж таних нь” “Жендэр ба хүний эрх” сэдвээр видео хичээл бэлтгэж, E-khutuch.mn цахим хуудаст байршуулахаар Хууль зүй дотоод хэргийн яаманд хүргүүлсэн.
Зорилт 4.2					
4.2.1	Албан боловсролын бүх шатны сургалтын хөтөлбөрт хүний эрхийн мэдлэг олгох агуулгыг зарим хичээлийн онцлогтой уялдуулан сургалтын модулыг шинэчлэх	Сургалтын 2-4 модуль боловсруулж, сургалтын хөтөлбөрийг өргөжүүлэх судалгааг эхэлсэн байна. ХЭССХ	0	100%	Хүний эрхийн сургагч багшийн 18 төрлийн гарын авлагыг шинэчлэн боловсруулж, хүний эрхийн сургалт сурталчилгааны үйл ажиллагаанд ашиглаж байна.
4.2.2	“Жагсаал, цуглааны үеийн хууль сахиулах ажиллагаа ба хүний эрх: алба хаагчдыг чадавхжуулах нь” модулыг боловсруулах	Сургалтын модуль боловсруулсан байна. ХЭССХ	0	100%	Монголын Эмнести Интернэйшнл ТББ-тай хамтран ЕАБХАБ, АИХЭГ— аас гаргасан “Жагсаал, цуглааны үед хүний эрхийг дээдлэн хэв журам сахиулах” гарын авлагыг орчуулж, гарын авлагын дагуу Цагдаагийн байгууллагын удирдах болох гүйцэтгэх ажилтнуудад сургалт хийлээ.
4.2.3	Дэмжих бүлэг болон хүний эрхийн сургалтаар туслах малчдыг чадавхжуулах төслийг хэрэгжүүлж, хүний эрхийн сургалт	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна.	50%	100%	Туслах малчдын нийгэм, эдийн засгийн байдал хүний эрхийн хэрэгжилт судалгааг хийж, судалгааны үр дүнд тулгуурлан туслах малчдын хүний эрхийн мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх зорилгоор хүний эрхийн 8 сэдвийн хүрээнд комикс гарын авлагыг бэлтгэж, хэвлүүлэв. Мөн эдгээр комикс

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	сурталчилгаа, нөлөөллийн үйл ажиллагаа явуулах.	Төслийн баг			<p>гарын авлагыг анимейшн болгож МҮОНТВ, Малчин ТВ-ээр олон нийтэд хүргэсэн.</p> <p>Мөн төслийн ажлын гүйцэтгэлийн тайланг төрийн болон төрийн бус байгууллага, олон улсын байгууллага болон төсөл хэрэгжсэн 4 аймгийн удирдлага, МЭХ-ны орон нутаг дахь салбар зөвлөлийн гишүүд малчид, туслах малчдын төлөөлөлд танилцуулах уулзалтыг хийлээ.</p> <p>Төслийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүнд туслах малчдын хөдөлмөрийн харилцаатай холбоотой эрх зүйн зохицуулалтыг Хөдөлмөрийн тухай хуульд тусгасан. ХНХЯ-тай хамтран ажил олгогч малчин, туслах малчдын хооронд байгуулах хөдөлмөрийн гэрээний загварыг боловсруулж батлуулсан. Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын гишүүний Х.Мөнхзул 21 аймгийн Засаг дарга нарт ажил олгогч малчин, туслах малчдын хоорондын хөдөлмөрийн харилцааг албажуулж хөдөлмөрийн гэрээ</p> <p>Туслах малчдын хүний эрхийн мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх, эрхээ шаардах чадавхыг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж ажиллах Хүний эрхийн сургагч багшаар 21 аймгийн 360 сумын Монголын эмэгтэйчүүдийн холбооны салбар зөвлөлийн гишүүдийг бэлтгэсэн. Өвөрхангай, Архангай, Хэнтий, Сүхбаатар аймгийн нийт 12 суманд туслах малчдын өөрөө өөртөө туслах дэмжих бүлгийг байгуулан ажиллуулж байна. Европын холбооны төлөөлөгчийн газарт төслийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны үр дүн, тайланг хүргүүлэв.</p>
4.2.4	Ажлын байрны дарамт хүчирхийллийн эсрэг сургалтын модульг шинээр боловсруулах;	Сургалтын модуль боловсруулсан байна. ХЭССХ	0	100%	Хөдөлмөрийн хүрээний дарамт, хүчирхийлэл судалгааны тайланд үндэслэн сургалтын гарын авлага боловсруулах танилцуулга, төсвийн тооцооллын хамт ОУХБ-т хандаж 2023 онд хэрэгжүүлэхээр болов.
4.2.5	Бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн хүүхэд хохирсон гэмт хэргийг мөрдөх аргачлал боловсруулах, сургалтыг модуль боловсруулах, сургалт зохион байгуулах	Сургалтын модул боловсруулж, сургалт хийсэн байна. ХЭССХ	0	100%	"Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх нь" цагдаагийн алба хаагчдад зориулсан гарын авлага боловсруулав. 2022.04.08-ны өдөр Цагдаагийн ерөнхий газрын Гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх хэлтэс, Хүүхдийн эсрэг болон хүүхдээс үйлдсэн гэмт хэрэг мөрдөх хэлтэс, дүүрэг дэх цагдаагийн хэлтсийн мөрдөн байцаах тасгийн алба хаагчдад тус гарын авлагыг танилцуулах, санал авах хэлэлцүүлэг-сургалтыг зохион байгуулж, оролцогчдоос гаргасан санал, зөвлөмжийг тусган ажилласан.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<p>Мөн НҮБ-ын Хүүхдийн сангийн санаачилгаар “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх нь” сэдэвт цагдаагийн алба хаагчдад зориулсан гарын авлага, “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдийн талаарх олон улсын болон үндэсний хууль тогтоомжид хийсэн дүн шинжилгээ”-г хийлээ.</p> <p>Уг гарын авлагын дагуу Улаанбаатар хот, Дундговь, Орхон, Сүхбаатар, Ховд, Баянхонгор, Өвөрхангай, Архангай, Говь-Алтай аймаг дахь мөрдөн шалгах тасгийн дарга, мөрдөгчид, хүүхдийн асуудал хариуцсан 120 алба хаагчдад бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх, алба хаагчдыг хохирогч төвтэй хандлагад суралцуулах, энэ төрлийн гэмт хэргийг мөрдөн шалгах ажиллагааны онцлогийн талаар мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх, чадавхжуулах зорилгоор “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдэд туслалцаа үзүүлэх нь” сэдэвт сургалтыг зохион байгуулав. Цагдаагийн байгууллагын төв орон нутгийн хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэгтэй тэмцэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй албан хаагчдад тус гарын авлагыг 3400 хувь хэвлүүлэн хүргүүллээ.</p>
4.2.6	Хүний эрхийн сургалт зохион байгуулах	Хүний эрхийн боловсролын цахим санд бүртгэгдсэн сургалтын тоо ХЭССХ	64	70	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссоос хүний эрхийн боловсрол олгох 768 удаагийн сургалтад 2236 цагийн 54561 оролцогчийг хамруулсан байна. Үүнээс нийслэлд нийт 132 удаагийн 482,5 цагийн 14402 оролцогчийг хамруулан сургалт зохион байгуулав. Орон нутагт 636 удаагийн 1753,5 цагийн 40159 оролцогчийг хамрагдсан байна. байна.
4.2.7	Хүний эрхийн сургагч багш бэлтгэх сургалт зохион байгуулах	Зохион байгуулсан сургалтын тоо ХЭССХ	0	3	<p>1.Архангай аймгийн "Тэгш тусгал" ТББ-ын орон нутгийн гишүүдэд зориулсан хүний эрхийн сургагч багш бэлтгэх сургалтыг 2021 оноос хойш жил бүр зохион байгуулж байгаа бөгөөд энэ жил 04 дүгээр сарын 18-22-ны өдрүүдэд Архангай аймгийн Эрдэнэбулган суманд зохион байгуулсан. Тус сургалтад Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, эмэгтэйчүүд, төрийн байгууллагуудын төлөөлөл нийт 35 ажилтан хамрагдсан.</p> <p>2.Цагдаагийн байгууллагын алба хаагчдад зориулсан “Хүний эрхийн сургагч багш бэлтгэх сургалт”-ыг 2022 оны 11 дүгээр сарын 08, 09-ний өдрүүдэд хийлээ. Сургалтад ЦЕГ-ын Дотоод хяналт-Аюулгүй байдлын газар, Хар тамхитай тэмцэх газар, Эрүүгийн цагдаагийн алба, Тээврийн цагдаагийн алба, Мөрдөн байцаах алба, Цагдаа, дотоодын цэргийн</p>

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<p>сургалтын нэгдсэн төв, Дотоодын цэргийн 05 дугаар анги болон нийслэл, дүүргийн цагдаагийн 30 алба хаагчид Сургагч багшийн сургалтад хамрагдсаныг батламжилж гэрчилгээ олгов.</p> <p>Сургалтад хамрагдсан алба хаагчдыг Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын тушаалаар “сургагч багш”-аар томилж, өөрийн анги, байгууллагадаа сургалт зохион байгуулах нэгдсэн удирдамж, төлөвлөгөөг батлуулан биелэлт, үр дүнг нь цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журам код-950 зааснаар хагас, бүтэн жилээр цагдаа, дотоодын цэргийн сургалтын нэгдсэн төв үнэлж, дүгнэн танилцуулга нотломжийн хамт Цагдаагийн ерөнхий газрын даргад болон Хүний эрхийн Үндэсний Комисст жил бүр биелэлтийг хүргүүлж ажиллана.</p> <p>Мөн сургагч багш нарыг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, байгууллагын зүгээс гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд сургалтыг ажлын үзүүлэлт болгон оруулан, үр дүнг дүгнэж байхаар Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга Цагдаа, дотоодын цэргийн анги, байгууллагын дарга, захирагч нарт үүрэг, чиглэл өгсөн байна.</p>
4.2.8	"Хүний эрхийн тухай ярилцъя" уулзалт, хэлэлцүүлгийн сэдэв, оролцогчдын талаар ННФ-тай харилцан тохиролцож, зохион байгуулах	Улирал тутам зохион байгуулсан уулзалт, хэлэлцүүлгийн тоо ХЭССХ	0	10	<p>ХЭҮК-оос Нээлттэй нийгэм форумтай 2022 онд хамтран ажиллах төлөвлөгөөнд 3 чиглэлийн 13 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасан.</p> <p>1.Сэлэнгэ, Дорнод, Ховд, Орхон, Өмнөговь аймагт "Хүний эрх ба жендэр" бүсчилсэн сургалтын хүрээнд аймгуудын удирдлагуудтай орон нутгийн хүний эрхийн анхаарал татсан асуудал, түүнийг хэрхэн шийдвэрлэх боломж, гарцын талаар мэдээлэл, санал солилцох, зөвлөлдөх зорилгоор", "Хүний эрхийн тухай ярилцъя" сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа. Мөн "Маргаашийн Монголын дүр төрх-өнөөгийн залуусын нөхцөл байдал" сэдвээр 2022.05.27-ны өдөр Улаанбаатар хотод хийж шууд дамжуулалт хийсэн. Эдгээр хэлэлцүүлгийг Комиссын фэйсбүүк хуудсаар олон нийтэд шууд дамжуулав.</p> <p>2.Хүний эрхийн ТВ ток шоу зохион байгуулах ажлын хүрээнд: "Цагдан хорих арга хэмжээ ба хүний эрх" сэдэвт телевизийн нэвтрүүлэг хийхээр харилцан тохиролцож, дараах ажлуудыг хийлээ. Үүнд: - Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс ЦХАХ-ний судалгаа авахаар албан бичиг хүргүүлэх, тоон мэдээлэлд анализ дүгнэлт хийх; - ХЭҮК-т цагдан хорих арга хэмжээтэй холбоотой ирсэн гомдлын бүртгэл, шийдвэрлэлт, уулзалтын тэмдэглэлийн жагсаалтыг гаргах, холбогдолтой кэйс тохиолдлыг зохиолын зураглалд оруулах;</p>

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<ul style="list-style-type: none"> - Комиссын төлөөлөн нэхэмжлэл гаргасан жагсаалтаас холбогдох кэйсийг түүвэрлэх, зохиолын зураглалд оруулах; - Үндэслэлгүй хоригдсон, өндөр барьцаа тогтоосон зэрэг кэйс тохиолдлыг Шүүх.мн цахим хуудаснаас түүвэрлэх, зохиолын төсөлд нэгтгэх; - Цагдан хорих, таслан сэргийлэх арга хэмжээний олон улсын болон дотоодын эрх зүйн зохицуулалтыг гарган, мэдээллүүдийг нэгтгэж, Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ ба хүний эрх сэдвийн зохиолын зураглалыг 6 дэд сэдвийн хүрээнд боловсруулж, холбогдох албан тушаалтанд танилцуулсан. <p>3. Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны нэвтрүүлэг хийх ажлын хүрээнд Говь-Алтай, Ховд, Баянхонгор аймгийн ЕБС-ийн дотуур байрны зураг авах ажлын зохицуулалтыг хангаж ажилласан.</p>
4.2.9	Хүний эрхийн боловсрол олгох контентийн жагсаалт гарган бэлтгэж, нийгмийн сүлжээгээр түгээх	Бэлтгэсэн контентын тоо ХЭССХ	74	100	<p>Хүний эрхийн боловсрол олгоход чиглэсэн 116 төрлийн контент бэлтгэн түгээлээ.</p> <p>ХЭҮК-ын фэйсбүүк хуудасны хандалт 2021 онд 41308, 2022 онд 74413 болж өссөн байна. Комиссын нийгмийн сүлжээний хуудсаар хүний эрхийн асуудлаар түгээсэн мэдээ, мэдээллийг 2022 онд 616378 хүн үзсэн байна.</p> <p>ХЭҮК-ын YOUTUBE хуудас 2460 дагагч, ХЭҮК-ын twitter хуудас 1535 дагагчтай болж өсөж, ХЭҮК-ын Instagram хуудсыг шинээр үүсгэн хөтөлж байна. Мөн тайван хуран чуулах эрх чөлөөний зарчмууд сурталчилгааны ажлын хүрээнд 15 постер, 90 секундийн анимейшн хийж түгээлээ.</p>
4.2.10	“Хүний эрх” эрдэм шинжилгээний сэтгүүл бэлтгэж, олон нийтэд түгээх	Сэтгүүлийг олон нийтэд хүргэсэн байна. ХЭБСХ	2	4	Хүний эрхийн асуудал хөндсөн 18 эрдэм шинжилгээ, судалгааны өгүүлэл нийтлэл, ярилцлага бүхий Хүний эрх сэтгүүлийн хоёр дугаар эрхлэн гаргаж, олон нийтийн хүртээл болгов.
4.2.11	Хүний эрхийн олон улсын өдрийн арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэх;	Баталсан төлөвлөгөөний дагуу арга хэмжээг зохион байгуулсан байна. Тамгын газар	0	1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн ивээл дор жил бүрийн 12 дугаар сарын 10-ны өдөр зохион байгуулдаг Хүний эрхийн Үндэсний форум-2022 арга хэмжээ цаг үеийн нөхцөл байдлын улмаас хойшлуулсан.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
4.2.12	Хөгжлийн бэрхшээлтэй Монгол хүн нөлөөллийн ажлыг хийх	Нөлөөллийн ажлыг хийсэн байна. ХЭССХ	-	100	Монголын Тэргэнцэртэй иргэдийн үндэсний холбооноос боловсруулсан "Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эрхийн асуудлууд" 5 сургалтын гарын авлагад хүний эрхийн үүднээс санал өгөхийн зэрэгцээ Архангай аймаг дахь Тэгш тусгал төрийн бус байгууллалатай хамтран хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг хүний эрхийн сургагч багшаар бэлтгэж ажиллаа.
4.2.13	Урлагаар дамжуулж хүнлэг соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлж эхлэх	Хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлж эхэлсэн байна. ХЭССХ	-	100	Урлагаар дамжуулж хүнлэг соёлыг түгээн дэлгэрүүлэх залуучуудад тулгамдсан хүний эрхийн асуудлаар контент бэлтгэх талаар 2022 оны 5 дугаар сарын 20-ны өдөр контент бүтээгчдийн төлөөлөлтэй уулзалт зохион байгуулсан. Хүний эрхийн асуудал хөндсөн фото зургийн уралдааныг 2023 оны 1 улиралд зарлах, уралдаанд шалгарсан бүтээлээр хүний эрхий үзэсгэлэн гаргах, сургалт, сурталчилгааны үйл ажиллагаанд ашиглах юм.
4.2.14	“Хүний эрх ба жагсаал цуглааны үед хууль сахиулах нь” цагдаагийн удирдах албан тушаалтан болон сургагч багшийн сургалтыг зохион байгуулах	Оролцоог хангаж ажилласан байна. ГХАТ, ХЭССХ	0	25	ЕАБХАБ-ын АИХЭА байгууллагын хоёр мэргэжилтнийг Монголд Улсад урьж ирүүлэн Цагдаагийн байгууллагын 20 удирдах албан тушаалтны, оролцуулан жагсаал цуглааны үеэр хууль сахиулахад удирдах албан тушаалтны чиг үүргийн талаарх сургалтыг зохион байгуулав. Түүнчлэн цагдаагийн байгууллагаас 13 албан тушаалтан, ДХИХ-ийн багш 2, ХЭҮК-2 албан хаагчийг Жагсаал цуглаан, нийтийг хамарсан эмх замбараагүй байдлын үед хүний эрхийг хамгаалах асуудлаар сургагч багшийн сургалтыг хийлээ. Бэлтгэгдсэн сургагч багш нар дээрх сэдвийн хүрээнд Цагдаагийн нэгж, албадад сургалтуудыг төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулж байна.
Зорилт 5.1					
5.1.1	Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын хүний эрхийн механизмаас өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, Засгийн газрын оновчтой бүтэц бий болгоход нөлөөллийн үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх;	Холбогдох байгууллагад тухай бүр санал өгсөн байна. ГХАТ	0	100%	Олон улсын олон талт гэрээнүүдийн хэрэгжилтийн талаар УИХ-ын ХЗБХ-ны 2022 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдрийн хуралдаанд Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пакт, Арьс үндсээр алагчлах үзлийн бүх хэлбэрийг устгах тухай олон улсын конвенц, Хүчээр арга болгохоос бүх хүнийг хамгаалах тухай олон улсын конвенц, ХСАББХХ, Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар буюу хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенц хэрэгжилтийн талаар танилцууллаа.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
5.1.2	НҮБ-ын Хүний эрхийн хамгаалах тогтолцооны байгууллагуудтай хамтран ажиллах;	Мэдээлэл хүргүүлж хамтарч ажилласан байна. ГХАТ	0	100%	Эмэгтэйчүүдийг ялгаварлан гадуурхах бүх хэлбэрийг устгах тухай конвенцын хэрэгжилтийн талаарх Монгол Улсын 10 дугаар тайланд холбогдох Комиссын хөндлөнгийн мэдээллийг хүргүүлэв. Хорооны 82 дугаар хуралдаан болон түүний өмнөх Ажлын хэсгийн хуралдаанд Комиссын дарга Ж.Хунан болон Комиссын гишүүн Д.Сүнжид Хорооны хуралдаанд 2022 оны 6 дугаар сарын 20, 23, 24-ний өдрүүдэд оролцож мэдээлэл хийлээ.
Зорилт 5.2					
5.2.1	НҮБ-ын хүний эрхийн механизмаас Монгол Улсад өгсөн зөвлөмжүүдийг Засгийн газрын байгууллагуудаас НҮБ-ын гэрээний хороодоос гаргасан ерөнхий зөвлөмжийг орчуулах, практик хэрэглээнд нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;	Холбогдох байгууллагуудад зөвлөмжийг уламжилсан байна. ГХАТ	0	25%	НҮБ-ын Хүний эрхийн хорооны Тайван жагсаал, цуглаан хийх эрхийн тухай 2020 оны 37 дугаар ерөнхий тайлбар зөвлөмж (21 дүгээр зүйл)-ийг орчуулж, сурталчлахын зэрэгцээ албан ажлын хэрэглээнд оруулав. НҮБ-ын Эмэгтэйчүүдийг алагчлах бүх хэлбэрийг устгах хорооны 35 дугаар зөвлөмжийг орчуулж сурталчлах ажил хийж байна.
5.2.2	“Мөрдөн шалгах, мэдээлэл цуглуулахад үр нөлөөтэй ярилцлага хийх тухай зарчим”-ыг хууль сахиулах байгууллагуудад нэвтрүүлэх	Нөлөөллийн аян зохион байгуулж Мендезийн зарчмыг цахим болон бусад хэлбэрээр түгээсэн байна. ГХАТ	0	100%	Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх Мендезийн зарчмыг сурталчлан таниулах, хууль сахиулах байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх нийгэмлэгтэй хамтран ажиллаж байна. Комиссын дарга тэргүүтэй төлөөллийг тус нийгэмлэгийн гишүүдтэй 2022.06.23-нд Женев хотод хийсэн уулзалт хийлээ. Мендезийн Зарчмыг монгол хэл рүү орчуулж, хууль сахиулах байгууллагуудад танилцуулах, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлыг хийж байна.
Зорилт 5.3					
5.3.1	Бүс нутгийн болон олон улсын сүлжээ байгууллагуудтай олон талт түншлэлийг хөгжүүлэх, үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох;	Оролцоог хангаж ажилласан байна. ГХАТ	0	25	-ОУХБ-тай Ялтны хөдөлмөрийн судалгааны хүрээнд ОУХБ-руу холбогдох судалгааны материалуудыг орчуулж хүргүүлсэн. -Ази, номхон далайн бүсийн форумын Хүний эрхийн шинэ төсөл, төлөвлөлтийн менежер Фасоха Айшаттай онлайн (zoom)-р уулзалт хийж ХЭҮК-ийн алба хаагчдад ирэх “Бэлгийн болон нөхөн үржихүйн эрхийг Комиссын үйл ажиллагаанд интеграцчилах нь” дотоод сургалтыг НҮБ-ын хүн амын сан болон Ази, номхон далайн бүсийн форумын дэмжлэгтэйгээр хийх талаар санал солилцов.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<ul style="list-style-type: none"> - НҮБ-ын хүүхдийн сангаас санхүүжүүлэх “Бэлгийн хүчирхийллийн хохирогч хүүхдийг хамгаалах” төслийн саналыг бэлтгэн хүргүүснээр төслийг хэрэгжүүлж, үр дүнг тайлагнав. - Казахстан улсын Хүний эрхийн Омбудсменд тус улсад суугаа Монгол Улсын иргэдийн эрхийг хамгаалах асуудлаар хамтран ажиллах санал хүргүүлэв. - АНДЧ-ны Магадлан итгэмжлэх асуудлаарх сургалтын шинэ хөтөлбөрт 2 дугаар сарын 14-ний өдөр Комиссын зүгээс панел хэлэлцүүлэгт оролцож, туршлага хуваалцаж, мэдээлэл солилцлоо. - ОУХБ-тай хүүхдийн хөдөлмөр, албадан хөдөлмөр, ажлын байрны дарамт хүчирхийллийн асуудлаар хэрэгжүүлж буй төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, мэдээлэл солилцох, тайлан мэдээллийн англи хэл дээрх орчуулгыг хянах ажилд дэмжлэг үзүүлж ажиллаа. - НҮБ-ын Монгол Улс дахь Суурин зохицуулагчийн газартай хамтран НҮБ-ын ХЭДКГ-тай цахим уулзалт хийж UPR Trust Fund-төслийн хүрээнд Комиссын хүний эрх хамгаалагчийн болон эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал эрхэлсэн гишүүдийн сонгон шалгаруулах үйл явц болон Олон улсын гэрээний хэрэгжилтийг үнэлэх УИХ-ын Ажлын хэсгийн үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл хийж, санал мэдээлэл солилцлоо. - ЕАБХАБ-ын АИХЭГ-ын Жагсаал, цуглааны үед хууль сахиулах гарын авлагыг орчуулж, сургалт зохион байгуулах зэрэг ажилд гадаад харилцаа хамтын ажиллагааны хүрээнд дэмжлэг үзүүллээ. - АНДЧ-тай 10 дугаар сарын 31-нээс 11 дүгээр сарын 2-ны өдрүүдэд Комисст дарга, гишүүд Дээд түвшний цахим диалогийг зохион байгуулав. НҮБ-ын Хүний эрхийн зөвлөлийн химийн хорт бодис ба хүний эрхийн асуудал хариуцсан Тусгай илтгэгчээс ирсэн асуулгыг хариуг бэлтгэн 2023 оны 3 дугаар сарын 7-д хүргүүлэх болно.
5.3.2	Хүний эрхийн Үндэсний Байгууллагуудын Дэлхийн Холбооны (ХЭҮБДХ) ээлжит хуралд Комиссын төлөөлөл оролцох;	Бэлтгэл ажил хангагдаж, хугацаандаа арга хэмжээнд оролцож, илтгэх	0	Тийм	Хүний эрхийн Үндэсний Байгууллагуудын Дэлхийн Холбооны (ХЭҮБДХ) ээлжит хуралд 2022 оны 3 дугаар сарын 8-10-ны өдрүүдэд Комиссын дарга Ж.Хунан, Комиссын гишүүн Г.Нарантуяа, Д. Сүнжид нар цахимаар оролцов.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		хуудас бичигдсэн эсэх ГХАТ			
5.3.3	Ази Номхон Далайн бүс нутгийн хүний эрхийн үндэсний байгууллагуудын Чуулганы (АНДЧ) ээлжит 27 дугаар хуралд Комиссын төлөөлөл цахимаар оролцох;	Бэлтгэл ажил хангагдаж, хугацаандаа арга хэмжээнд оролцож, илтгэх хуудас бичигдсэн эсэх ГХАТ	0	Тийм	АНДЧ-ын ээлжит 27 дугаар хурал 2022.09 дүгээр сарын 14, 15-ны өдрүүдэд цахимаар зохион байгуулагдсан. Уг хуралд Комиссын дарга Ж.Хунан АНДЧ-ны Удирдах Хорооны гишүүнд, Комиссын гишүүн Д.Сүнжид ХЭҮБДХ-ны Товчооны гишүүн, бүсийг төлөөлөх гишүүнд нэр дэвшигчийг тодруулах сонгуульд, Комиссын гишүүн Г.Нарантуяа ХЭҮБДХ-ны МИДХ-нд АНДЧ-ныг төлөөлөн суух гишүүний нэр дэвшигчийн сонгуульд тус тус нэр дэвшин өрсөлдсөн. Комиссын дарга Ж.Хунан АНДЧ-ны Удирдах Хорооны гишүүн бөгөөд Дэд даргын сонгуульд албан тушаалд сонгогдсон.
5.3.4	Ази Номхон Далайн бүс нутгийн хүний эрхийн үндэсний байгууллагуудын Чуулганы Ажлын албаны дарга нарын ээлжит хуралд Комиссын төлөөлөл оролцох;	Бэлтгэл ажил хангагдаж, хугацаандаа арга хэмжээнд оролцож, илтгэх хуудас бичигдсэн эсэх ГХАТ	0	Тийм	Тайлант хугацаанд энэ уулзалтын тов гараагүй болно.
5.3.5	Евразийн Омбудс байгууллагуудын Ээлжит хуралд Комиссын төлөөлөл оролцох;	Бэлтгэл ажил хангагдаж, хугацаандаа арга хэмжээнд оролцож, илтгэх хуудас бичигдсэн эсэх ГХАТ	0	Тийм	Комиссын гишүүн Б.Энхболд ОХУ-ын Хүний эрхийн омбудсмений урилгаар Евразийн Омбудсмений Холбооны ээлжит хуралд Москва хотноо 2022 оны 11 дүгээр сарын 14, 15-ны өдөр оролцов.
5.3.6	Хүний эрхийн чиглэлээр олон улсын хурал, сургалт семинарт ажилтнуудыг хамруулах бэлтгэл ажлыг хангах;	Бэлтгэл ажлыг хангаж, хугацаанд нь арга хэмжээнд хамрагдан илтгэх	0	Тийм	2022 онд хүний эрхийн чиглэлээр нийт 8 удаагийн олон улсын хурал, сургалт семинарт албан хаагчид хамрагдсан. Үүнд: - Ази, номхон далайн бүсийн Чуулганаас зохион байгуулсан Гомдол, хяналт шалгалтын цахим сургалтад ахлах мэргэжилтэн Б.Болор;

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		хуудас бичигдсэн эсэх ГХАТ			<ul style="list-style-type: none"> - НҮБ-ын Мансууруулах бодис, гэмт хэрэгтэй тэмцэх алба болон БНСУ-ын Статистикийн төвийн хамтарсан Ази, Номхон далайн орнуудын Гэмт хэрэг, эрүүгийн эрх зүйн байдлын статистикийн мэргэжлийн төв (СоЕ), мөн НҮБ-ын Ази, Номхон Далайн Статистикийн Хүрээлэн (SIAP)-ээс “Гэмт хэргийн статистикийг жендэрийн үүднээс судлах хоёр дахь удаагийн цахим сургалт”-д ХЭҮК-ийн зарим алба хаагчид хамрагдав. - ЕАБХАБ болон ЕТХЭҮБС-нээс хамтран зохион байгуулсан ХЭҮБ-ын Академи ээлжит цахим сургалтад тасгийн дарга Ө.Ундрах; - ЕАБХАБ-аас 2022.09.05-06-ны өдөр зохион байгуулагдсан ХЭҮБ-уудын удирдлагын дээд түвшний уулзалтад Комиссын дарга Ж.Хунан; - Туркменистан улсын Омбудсений албанд чадавхын үнэлгээ хийх АНДЧ, НҮБХХ-ийн төслийн хүрээнд 2022.10.01-нээс 15-ны өдөр Комиссын гишүүн Г.Нарантуяа ажилласан. - БНСУ-ын ХЭҮК-ын урилгаа ХЭҮБ-ын Түншлэл-2022 сургалтад 11 дүгээр сарын 06-16-ны өдрүүдэд - Тамгын газрын дарга Ц.Адъяахишиг оролцсон; - Этиоф Улсын Аддис Абеба хотод Даний Хүний эрхийн Хүрээлэнгийн урилгаар ХЭҮБ-уудын Дижитал Эвслийн “Хүний эрх ба технологийн холбогдолд ХЭҮБ-ын мандатыг хэрхэн хэрэгжүүлэх талаар харилцан суралцах нь” арга хэмжээнд 2022.11.27-ноос 12.02-ны өдрүүдэд Комиссын гишүүн Г.Нарантуяа оролцов. - ОУХБ-ын Ази Номхон далайн бүсийн жендэрийн академиас 2022 оны 11 сарын 28-аас 12 сарын 05-ны өдрүүдэд хийсэн сургалтад Комиссын гишүүн Х.Мөнхзул, Д.Сүнжид нар оролцов.
5.3.7	Хүний эрхийн чиглэлээр төслийн 2 хүртэл санал боловсруулж санхүүжүүлэгч байгууллагад хүргүүлэх;	Төслийн санал боловсруулж тэтгэлэг олгогч байгууллагад хүргүүлсэн байна. ГХАТ	0	100%	<p>ЕАБХАБ-ын АИХЭГ-аас гаргасан Тайван замаар цуглаан хийх асуудлаарх гарын авлагыг орчуулж, хууль сахиулагчдад сургалт зохион байгуулах төсөл боловсруулж хэрэгжүүлэв.</p> <p>Комиссын сэтгүүлчдийн клубийн гишүүдэд “хүний эрхэд суурилсан хэвлэл мэдээлэл” төслийн санал боловсруулах талаар танилцуулга мэдээлэл хийж АНУ-ын элчин сайдын яам болон бусад олон улсын байгууллагуудаас зарласан тэтгэлэгт хөтөлбөрт хамрагдахад дэмжлэг үзүүллээ.</p>
5.3.8	Комиссын дарга, гишүүдийн хамтрагч байгууллагуудтай хийх уулзалтыг зохион байгуулах;	Тэмдэглэл хөтөлж, гаргасан санал,	0	Тийм	Тайлант хугацаанд нийт 25 байгууллагын холбогдох албан тушаалтан, төлөөлөлтэй Комиссын дарга, гишүүд уулзалт зохион байгуулж,

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		шийдвэрийг баталгаажуулж хэрэгжилтийг хангасан байна. ГХАТ			уулзалтаар ярилцсан асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээг сар бүрийн төлөвлөгөөнд нэмэлтээр тусган ажиллаа.
5.3.9	Иргэний нийгмийн зөвлөлийн ээлжит хурлыг зохион байгуулах;	Бэлтгэл ажлыг нь хангаж, хугацаанд нь зохион байгуулан, шийдвэрийг нь баталгаажуулсан хурлын тоо ЗУХ	0	4	Комиссын даргын 2022.01.10-ны өдрийн А/04 дүгээр тушаалаар Хүний эрхийн үндэсний комиссын дэргэдэх Иргэний нийгмийн зөвлөлийн дүрмийг, 2022.05.17-ны өдрийн А/16 дугаар тушаалаар Иргэний нийгмийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг баталсан. Комиссын дэргэдэх Иргэний нийгмийн зөвлөлд иргэний болон улс төрийн эрхээр мэргэшсэн 5, Эдийн засаг, нийгэм, соёлын эрхээр мэргэшсэн 5, бусад эрхээр мэргэшсэн 8 төлөөлөл байх юм. Иргэний нийгмийн зөвлөл нь 2022.05.23 болон 2022.10.12-ны өдөр 2 удаа хуралдаж бөгөөд Комиссын стратеги төлөвлөгөө, үйл ажиллагаатай танилцах, улмаар Комисстой хамтран ажиллах төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийн талаар хэлэлцсэн байна.
5.3.10	"ХЭҮК, ИНБ-уудын хамтын ажиллагаа" ээлжит уулзалтыг зохион байгуулах;	Бэлтгэл ажлыг нь хангаж, хугацаанд нь зохион байгуулсан уулзалтын тоо ЗУХ	0	2	Комиссоос жил болгон зохион байгуулдаг "ХЭҮК, ИНБ-уудын хамтын ажиллагаа" ээлжит 19 дэх уулзалтыг 2022.04.22-ны өдөр зохион байгуулж, Комиссын Хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг хэлэлцүүлээ. Хэлэлцүүлэгт иргэний нийгмийн байгууллагын 50 гаруй төлөөлөл оролцсон.
5.3.11	Монгол Улс дахь олон улсын байгууллагуудтай Тогтвортой хөгжил-Хамтын ажиллагаа ээлжит уулзалтыг зохион байгуулах;	Бэлтгэл ажлыг хангаж, хугацаанд нь зохион байгуулсан уулзалтын тоо ГХАТ	0	2	2022.10.26-ны өдөр зохион байгуулсан уулзалтад ОУХБ, Эмнести Интернешнл, АНУ-ын ЭСЯ, Ханнс Зайделийн сангийн төлөөлөл оролцлоо. Уулзалтаар Комиссын чиг үүрэг, бүтцэд орсон өөрчлөлт болон 2022 оны үйл ажиллагааны танилцуулга, 2023 онд зохион байгуулах үйл ажиллагааны чиглэл, хамтран ажиллаж болох чиглэлийн талаар санал солилцов. Үр дүнд нь Ханнс Зайделийн сан, ОУХБ-тай 2023 онд хамтран хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний саналыг хүргүүлээд байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
5.3.12	Орон нутгийн удирдлагуудтай хамтын ажиллагааны уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах;	Тухай бүр нь уулзалт зохион байгуулж, хамтран ажилласан байна. ЗУХ	0	10	<p>Комиссын гишүүд 14 аймаг (Орхон, Сэлэнгэ, Булган, Дархан-Уул, Ховд, Өвөрхангай, Баянхонгор, Говь-Алтай, Сүхбаатар, Дундговь, Баян-Өлгий, Завхан, Увс, Өмнөговь)-т томилолтоор ажиллаж, орон нутгийн удирдлагуудтай уулзаж, мэдээлэл солилцох, жөндөрийн эрх тэгш байдлын тухай хуулийн хэрэгжилт болон хүний эрхийн тулгамдсан асуудлаар хэлэлцүүлэг хийлээ.</p> <p>Комиссын орон нутаг дахь албан хаагчид аймгуудын хүний эрхийн нөхцөл байдлын талаар мэдээллийг гаргах, хяналт шалгалт, сургалт сурталчилгааны үйл ажиллагааг зохион байгуулах бэлтгэлийг хангаж ажиллаа. Түүнчлэн Тамгын газрын орон нутаг дахь 8 албан хаагч нийт 25 сумдад Тамгын газрын даргын баталсан удирдамжийн дагуу ажиллаж, сумын удирдлагуудтай уулзалт хийх хүний эрхийн зөвөлгөө өгөх, сургалт, сурталчилгаа хийлээ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Баян-Өлгий аймаг дахь ахлах шинжээч Л.Уранчимэг Баян-Өлгий аймгийн Улаан хус, Толбо, Дэлүүн, Булган сумд; -Өмнөговь аймаг дахь референт Г.Нарангоо Өмнөговь аймгийн Цогт-Овоо, Баян-Овоо, Баяндалай сум; -Дорнод аймаг дахь референт Д.Дугарсүрэн Дорнод аймгийн Цагаан-Овоо, Баяндун, Сэргэлэн сум; -Дундговь аймаг дахь референт Т.Баярцэцэг Дундговь аймгийн Өндөршил, Гурвансайхан, Луус, Хулд сум; -Сэлэнгэ аймаг дахь ахлах шинжээч Д.Гантулга Сэлэнгэ аймгийн Баруунбүрэн, Сант, Орхон, Орхонтуул сум; -Увс аймаг дахь референт Я.Хонгорзул Увс аймгийн Зүүнхангай, Өндөрхангай, Баруунтуруун, Цагаанхайрхан сумд; -Архангай аймаг дахь референт С.Мөнгөнзаяа Архангай аймгийн Өлзийт, Өгийнуур, Хашаат сум.
5.3.13	ОУБ-ын санхүүжилтээр хүний эрх хамгаалагчдад чиглэсэн төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Төслийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлсэн байна. ХЭХХ	0	1	Хүний эрх хамгаалагчийг хамгаалах, Хүний эрх хамгаалагчийн хорооны гишүүдийг болон эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх нэгжийн албан хаагчдыг чадавжуулах төслийн санал боловсруулан НҮБ-ын Хүний эрхийн дээд комиссарын албанд уламжлуулахаар ГХЯ-д хүргүүлсэн.
5.3.14	Хүний эрх хамгаалагчийн асуудлаар олон улсын хэмжээний	Бэлтгэл ажлыг нь хангаж, зөвлөлдөх	0	1	ХЭҮК-ын дарга Ж.Хунангийн урилгаар “Хүний эрхийн Олон Улсын Үйлчилгээ” байгууллагын Нью Йорк хот дахь албаны захирал Тесс

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	зөвлөлдөх уулзалт зохион байгуулах	уулзалтыг зохион байгуулсан байна. ХЭХХ			МакЭвой, хөтөлбөрийн менежер Аделаиде Этонг Каме нар Монгол Улсад хүрэлцэн ирж, 2022.09.26-29-ний өдрүүдэд Хүний эрх хамгаалагчдын чадавх бий болгох сургалт зохион байгуулав. Тус сургалтаар “Хүний эрх хамгаалагчийн тухай ойлголт”, “Марракешийн тунхаглал”, “НҮБ-ын Хүний эрх хамгаалагчийн талаарх тунхаглал, Жишиг хууль”, “Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль”, “Хүний эрх хамгаалагчийг хамгаалах механизмууд”, “Хүний эрх хамгаалагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх нь, ХЭҮК-ын гүйцэтгэх үүрэг” сэдвийн хүрээнд хууль сахиулах байгууллагын алба хаагч, цагдаагийн албан хаагч, хүний эрх хамгаалагч сургагч багш нар, сэтгүүлчдэд сургалт зохион байгуулав. Сургалтад нийт 280 иргэн хамрагдсан байна. Хүний эрхийн Олон Улсын Үйлчилгээ Байгууллагын Нью-Йорк хот дахь албаны захирал Тесс Макэвойт 2022.09.27-ны өдөр УИХ-ын дарга Г.Занданшатар, Монгол Улсын сайд, ЗГХЭГ-ын дарга Д.Амарбаясгалан, 2022.09.29-ний өдөр УИХ-ын гишүүн, Хүний эрхийн дэд хорооны дарга Б.Энхбаяр, УИХ-ын гишүүн Ц.Мөнхцэцэг нартай уулзаж Ази тивд анх удаа бий болсон хүний эрхийн хамгаалагчийг хамгаалах үндэсний тогтолцоог бэхжүүлэхэд хамтран ажиллах талаар ярилцлаа.
Стратегийн зорилго 6. Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын чадавхыг бэхжүүлэх					
Зорилт 6.1		Комисс нь иргэдэд нээлттэй, ил тод, хүртээмжтэй, хүрэлцээтэй үйл ажиллагаагаа явуулах байртай болох			
6.1.1	Комиссын байр барих газар, хөрөнгийг шийдвэрлүүлэх нөлөөллийн ажиллагаа явуулах;	Комиссын байр барих газар, хөрөнгийг шийдвэрлүүлэх нөлөөллийн ажиллагаа хийгдсэн байна. ЗУХ	0	100%	Хүний эрхийн олон улсын гэрээний хороод, НҮБ-ын ХЭДКГ-ын МИДХ-оос удаа дараа Хүний эрхийн Үндэсний Комисс төрийн байгууллагуудаас тусдаа бие даасан байртай байх асуудалд анхаарал хандуулахыг Монгол Улсад зөвлөсөн. Комиссыг өөрийн байртай болгох талаар Монгол Улсын Их Хурлын дарга, Ерөнхий сайд, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга нарт хүсэлт ажиллаж байна.
Зорилт 6.2		Хүний эрхийн хяналт, шалгалт, гомдол шийдвэрлэх, хүний эрхийн зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох			
6.2.1	Гомдол шалгах, шийдвэрлэх, хяналт шалгалтын үйл	Гарын авлага боловсруулж,	40%	100%	Журмын төслийг шинэчлэн боловсруулж 2023.02.01-ний өдрөөс дагаж мөрдөн ажиллахаар төлөвлөж байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	ажиллагааны дотоод журмыг шинэчлэх, гомдол шалгах, хяналт шалгалт хийх гарын авлага боловсруулж, ажилтнуудын чадавхыг нэмэгдүүлэх;	хэрэгжүүлсэн байна. Журам шинэчлэгдэн батлагдсан байна. ГМШХ			
6.2.2	ХЭҮК-ын гомдол шийдвэрлэх ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтад дүн шинжилгээ хийх;	Дүн шинжилгээ хийсэн байна. ГМШХ, СДШХШХ	0	100%	ХЭҮК-ын гомдол шийдвэрлэх ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалтад дүн шинжилгээ хийж, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах талаарх саналыг 2023 оны эхний хагас жилд багтаан УИХ-д хүргүүлэхээр ажиллаж байна.
6.2.3	Байгууллагын үйл ажиллагааны талаар статистик мэдээлэл гаргах, мэдээллийн сан бүрдүүлэх;	Нэгж тус бүрийн хариуцсан чиг үүргийн хүрээнд мэдээллийн сан бий болсон байна. Тамгын газар	0	100%	Комиссын үйл ажиллагааны статистик мэдээллийг сар, улирал, хагас бүтэн жилээр нэгтгэн гаргаж цахим хуудас, фэйсбүүк хуудаст нийтэлж, олон нийтэд танилцуулж байна.
Зорилт 6.3		Иргэний нийгэм, хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтын ажиллагааны үр дүнтэй түншлэлийг бэхжүүлэх			
6.3.1	Комиссоос хэвлэл мэдээлэл, олон нийттэй харилцах стратегийг боловсруулж хэрэгжүүлэх.	Стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж ажилласан байна. ХЭССХ	0	100%	Комиссоос хэвлэл мэдээлэл, олон нийттэй харилцах стратегийг шинэчлэн боловсруулж 2023 оны 2 дугаар улирлаас мөрдөж ажиллахаар болов.
6.3.2	Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах.	Мэдээллээр хангасан иргэдийн тоо ХЭССХ	10	20	Комиссын цахим хуудасны Ил тод байдал хэсэгт Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны 2022 оны төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилт төрийн албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм, сул орон тооны захиалгатай холбоотой мэдээллийг нээлттэй байршуулсан. Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар Тамгын газрын албан хаагчдад танилцуулж, хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.
6.3.3	Комиссын явуулж буй үйл ажиллагааны талаар хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	Хэвлэлийн бага хурлын тоо, ярилцлагын тоо	2	65	Комиссын дарга болон гишүүд, алба хаагчид хэвлэл мэдээллийн нийт 31 байгууллагад давхардсан тоогоор 89 удаа ярилцлага өгсөн.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
	сурталчилах, хэвлэлийн бага хурал зохион байгуулах, ярилцлага өгөх ажлыг хэрэгжүүлэх	ХЭССХ			Комиссын үйл ажиллагааны талаарх 87 мэдээ, мэдээлэл болон зарыг цахим хуудаст, пэйж хуудаст 211 мэдээ болон зар, постер байршуулсан байна.
6.3.4	“Хүний эрхийн төлөө” сэтгүүлчдийн клубын үйл ажиллагааг зохион байгуулна	Тусгайлан боловсруулсан хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулсан уулзалтын тоо ХЭССХ	1	6	Хүний эрхийн төлөө сэтгүүлчдийн клубын гишүүдийг чадавхжуулах сургалтын хөтөлбөрийн дагуу 3 удаагийн сургалтад дараах сэдвийн хүрээнд Комиссын дарга, гишүүд болон Комиссын дэргэдэх иргэний нийгмийн зөвлөлийн гишүүд мэдээлэл хийжээ. Үүнд: -ХЭҮК-ын гишүүн Х.Мөнхзул - “Ажлын байрны дарамт”, -ХЭҮК-ын гишүүн С.Дондов -“Сэтгүүлч нь хүний эрх хамгаалагч”, -ХЭҮК-ын Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал эрхэлсэн гишүүн Я.Цэлмэн -“Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаа”, -ХЭҮК-ын гишүүн Д.Сүнжид Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, -ХЭҮК-ын гишүүн Б.Энхболд Халдашгүй чөлөөтэй байх эрх ба дур зоргоор баривчлан саатуулах асуудал, -Иргэний нийгмийн зөвлөлийн гишүүн, “Глоб Интернэшнл” төвийн хуульч, өмгөөлөгч Б.Пүрэвсүрэн-“Гүтгэлэг”, -ИНЗ-ийн гишүүн Д.Ардак "Сургуулийн орчин дахь хүчирхийллийг таслан зогсооё" сэдвээр хичээл заасан. Сургалтад давхардсан тоогоор 35 хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийн 38 сэтгүүлч хамрагдсан.
Зорилт 6.4		Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын материаллаг болон мэргэжлийн чадавхыг бэхжүүлэх			
6.4.1	Албан хаагчдын нийгмийн баталгааг сайжруулах хөтөлбөрийг шинэчлэн баталж, хэрэгжилтийг хангах;	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангахад чиглэсэн арга хэмжээг үе шаттай авсан байна. ЗУХ	1	100%	Албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах 2022 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан дараах арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн. Үүнд: 1.Цалин хөлс нэмэгдүүлэх чиглэлээр: Тамгын газрын даргын 2022.01.05-ны өдрийн А/01 дугаар тушаалаар хоол, унааны хөнгөлөлт, 02 дугаар тушаалаар нийт 42 төрийн захиргааны албан хаагч, төрийн үйлчилгээний 5 албан хаагчдын цалинг Засгийн газрын тогтоолын дагуу 2022.01.05-ны өдрөөс нэмж, 03 дугаар тушаалаар төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдлийг 11 албан хаагчид олгосон.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<p>Комиссын даргын 2022.02.18-ны өдрийн А/07 дугаар тушаалаар төрийн захиргааны 11 албан хаагчийн зэрэг дэвийг ахиулан, 8 албан хаагчид шинээр зэрэг дэв олгосон.</p> <p>Түүнчлэн шинээр томилогдсон Комиссын 2 гишүүнд зэрэг дэв олгуулахаар МУ-ын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газарт, 1 албан хаагчид тэргүүн түшмэл, 3 албан хаагчид эрхэлсэн түшмэлийн зэрэг дэв олгуулахаар холбогдох материалыг бүрдүүлэн Төрийн албаны зөвлөлд хүргэсэн.</p> <p>2.Дотоод журамд заасан буцалтгүй тусламж олгох талаар -Шинэ хүүхэд төрүүлсэн 8, нас барсны тэтгэмж 5, эмчилгээний зардал 2 албан хаагчид буцалтгүй тусламж олгосон. Түүнчлэн ердийн галлагаатай орон сууцанд амьдардаг 4 ажилтанд түлээ нүүрсний хөнгөлөлт, өрхийн орлого багатай, өрх толгойлсон 1 албан хаагчид 5,0 сая төгрөгийн буцалтгүй тусламж тус тус олгосон.</p>
6.4.2	Комиссын алба хаагчдын сургалтын төлөвлөгөө боловсруулж, төлөвлөгөөний дагуу чадавхыг нэмэгдүүлэх сургалтыг зохион байгуулах;	Мэргэшсэн, чадварлаг хүний нөөц бүрдсэн байна. ЗУХ	1	100%	<p>Төрийн албан хаагчийн сургалт, хөгжлийн 2022 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан дараах арга хэмжээнүүдийг бүрэн хэрэгжүүлсэн. Үүнд:</p> <p>1.Төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх багц болон богино хугацааны сургалт- 11 албан хаагчийг хамрууллаа.</p> <p>2.Ажлын байрны сургалтууд- Архив, албан хэрэг хөтлөлт, компьютерын мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, тайлагнах, жагсаал цуглааны үед хууль сахиулах арга хэмжээний тухай зэрэг ажлын байрны мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх сургалтуудыг зохион байгуулсан.</p> <p>3.Шинээр томилогдсон албан хаагчдыг чиглүүлэх сургалтууд -Хүний эрхийн байгууллагын үндсэн чиг үүрэг, хэлтсүүдийн чиг үүрэг, төрийн албан хаагч, хүний нөөц, байгууллагын дотоод үйл ажиллагаа, албан хэрэгцээнд ашиглах системийн зааварчилгаа өгөх сургалтуудыг 3 удаа зохион байгуулж, шинээр томилогдсон 32 албан хаагч хамрагдсан.</p> <p>4.Бусад байгууллагаас зохион байгуулсан цаг үеийн сургалтууд- УИХТГ, Сангийн яам, Авлигатай тэмцэх газар, Төрийн албаны зөвлөл, Цагдаагийн ерөнхий газар, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Жендэрийн үндэсний хороо, Цахим хөгжлийн яам болон ОУХБ, Европын холбоо</p>

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					болон Залуучуудын Хөдөлмөрийн сүлжээ зэрэг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудаас зохион байгуулсан сургалтуудад давхардсан тоогоор нийт 59 албан хаагч хамрагдсан. 5.Хувь хүний хөгжлийг дээшлүүлэх сургалтууд-хэвшмэл ойлголт ба шийдвэр гаргалт, зан үйлийн ухаан-төрийн албан хаагчийн хаагчийн ёс зүй, байгууллагын соёл, хувь хүний хөгжил, харилцааны ур чадвар, рационал сэтгэлгээ, ажлын байрны стресс, хэцүү харилцагчтай хэрхэн харилцах, дипломат ёс зэрэг сургалтуудыг зохион байгуулж давхардсан тоогоор нийт 229 албан хаагч хамрагдсан.
6.4.3	Байгууллагын дэргэдэх зөвлөл, хороо, комисс, ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах, шийдвэрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах;	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувиар Тамгын газар	0	100%	Байгууллагын дэргэдэх Соёл, спорт, олон нийтийн зөвлөл, Эцэг эхийн зөвлөл, Ёс зүйн зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн байгуулж, дэд төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагааг зохион байгуулан ажилласан.
6.4.4	Санхүүгийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, хэрэгжилтийг хангах, ил тод байдал, Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, тайлагнах;	Санхүүгийн төлөвлөлт, тайлагналтын чанар, тоо ЗУХ	1	12	Комисс нь 2022 онд 2,597.9 тэрбум төгрөгийн урсгал, 142.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын, нийт 2,739.9 тэрбум төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 95 гүйцэтгэлтэй байна.
6.4.5	Санхүүгийн үйл ажиллагааг хөтлөн зохион байгуулах, эд хөрөнгийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулах;	Санхүүгийн үйл ажиллагаа, эд хөрөнгийн ашиглалт, хамгаалалтад хяналт тавьж ажилласан байна ЗУХ	1	1	Элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үлдэх өртөггүй 27 нэр төрлийн 10.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт 2022.02.21, 2022.07.01-ны өдөр тус тус хүргүүлж, ХЭҮК-ын Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн шийдвэрээр бараа материал ангилалд бүртгэн авсан. 2022 онд хөрөнгө оруулалтаар худалдан авах ажиллагааг үнэлгээний хороо байгуулан зохион байгуулж 103.2 сая төгрөгийн 16 нэр төрлийн 75 ширхэг тоног төхөөрөмжийг Би Си Ти ХХК-иас, 38,4 сая төгрөгийн 11 нэр төрлийн 74 ширхэг тавилга, эд хогшлыг Хашхан ХХК-иас хүлээн авч бүртгэлд тусгасан. Үндсэн хөрөнгийн улсын үзлэг тооллогод хамрагдаж ТӨБЗГ-т холбогдох материалыг хүргүүлсэн.
Зорилт 6.5		Хүний эрхийн комиссын үйл ажиллагааг цахим шилжилтийн бодлогод нийцүүлэн хөгжүүлэх			

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
6.5.1	Хүний эрх аппликэйшныг шинэчлэн хөгжүүлэх ажлын даалгаврыг боловсруулах, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах, гүйцэтгэлийг хүлээн авах зэрэг ажлыг хариуцах: Байгууллагын цахим хуудсыг шинэчлүүлэх ажлын даалгаврыг гаргаж, гүйцэтгүүлэх	Хөгжүүлэлтийн ажил хийгдсэн байна. ХЭССХ	20%	100%	"Хүний эрх" аппликэйшн хийх ажлын даалгаврыг боловсруулж, үнийн судалгааг хийж, төсвийн асуудлыг шийдвэрлэх хүртэл буюу 2024 онд хөгжүүлэлт хийхээр хойшлуулсан. Байгууллагын цахим сайт шинэчлэлт, сайтын загвар дизайны ажил хийгдэн кодчиллын шатандаа явж байна.
6.5.2	Байгууллагын мэдээллийн технологийн төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах;	Мэдээллийн технологийн засвар үйлчилгээг тогтмол хийх, хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан байна. ЗУХ	0	100%	Комиссын мэдээллийн технологийн төхөөрөмжийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах үүднээс интернэтийн хэвийн ажиллагаа, Комиссын гишүүд, албан хаагчдад мэдээлэл технологийн туслалцаа дэмжлэгийг тухай бүр үзүүлсэн. Мөн дараах ажлуудыг шинээр хийж гүйцэтгэсэн. -Орон нутгийн албан хаагчийн компьютерт 128SSD хард, 8GB RAM нэмж суурилуулж, үйлдлийн системийг шинэчилж, хэрэглээний программ хангамж суулгасан. -Нийт албан хаагчдын компьютерт алдаа шалгагч программ, Microsoft office 2019, Windows 10, 11 үйлдлийн системийн албан ёсны лицензийг суулгасан.
ХОЁР: ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БОЛОН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН УДИРДЛАГЫН МАНЛАЙЛЛААР ХАНГАХ					
2.1	Комиссын хуралдаан, гишүүдийн хурал, уулзалт, Тамгын газрын хурлын үйл ажиллагааны бэлтгэл зохион байгуулалтыг хангах, тэмдэглэл хөтлөх, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангаж, тайлагнах	Шийдвэрийг нь баталгаажуулж, тэмдэглэл бичсэн хурлын тоо ЗУХ	12	12	Комиссын ээлжит хурлыг тайлант хугацаанд 8 удаа, ээлжит бус хурлыг 3 удаа зохион байгуулж нийт 37 асуудлыг хэлэлцсэн байна. Тамгын газрын хурлыг 9 удаа зохион байгуулсан. Комиссын хуралдаан болон Тамгын газрын хурлаар хэлэлцсэн асуудал, өгсөн үүрэг даалгаврын холбогдох албан хаагч нарт тухай бүр танилцуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан.
2.2	Байгууллагын стратеги төлөвлөгөө (2021-2026 он)-ний хэрэгжилтийг хангаж, тайлагнах	Хууль, журамд нийцүүлэн боловсруулж батлуулсан стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг үе шаттайгаар хангасан байх	0	Тийм	Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын 2022-2025 онд баримтлах стратеги төлөвлөгөөг боловсруулж Комиссын гишүүд, ахмадууд, албан хаагчдаар хэлэлцүүлээ.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
		Тамгын газар			
2.3	Байгууллага, нэгжийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж батлуулах, хэрэгжилтийг хангуулж, тайлагнах	Тамгын газар Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, үнэлгээний тайланг нэгж, ажилтнуудаас авч хугацаанд нь цахим хуудаст байршуулсан байна. Тамгын газар	0	5	Байгууллага болон нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг баталж, хэрэгжилтийг сар бүр тайлагнаж ажилласан бөгөөд Комиссын бүтцийг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 9 дүгээр сард нэмэлт өөрчлөлт оруулан баталж, хэрэгжилтийг сар бүрийн Комиссын хуралдаанд тайлагнаж ажилласан.
2.4	Төрийн албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж батлуулах, гүйцэтгэлийг тогтоосон хугацаанд гаргаж холбогдох нэгж, албан тушаалтанд хүргүүлэх	Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж тайланг хугацаанд нь гаргасан байна Тамгын газар	0	Тийм	Тамгын газрын албан хаагчид төрийн албан хаагчийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, хэрэгжилтийг сар бүр тайлагнаж ажилласан. Тамгын газрын даргын 2022.06.15-ны өдрийн А/46 дугаар тушаалаар эхний хагас жилийн, 2022.12.02-ны А/96 дугаар тушаалаар бүтэн жилийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг үнэлэх Үнэлгээний баг байгуулагдан албан хаагчдыг холбогдох журмын дагуу үнэлж, дүгнэсэн.
2.5	Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлт, архивын үйл ажиллагаа заавар, журмын дагуу хэвийн явуулах	Албан хэрэг хөтлөлт, архивын ажлыг заавар, журмыг дагуу хэвийн явуулж, тайлагнаж, архивласан байна. Тамгын газар	78,5 %	100%	Байгууллагын албан хэрэг хөтлөлт, архивын үйл ажиллагаа заавар, журмын дагуу хэвийн явуулах зорилтын хүрээнд дараах ажлыг хийж гүйцэтгэж, хяналт тавьж ажиллав. Үүнд: Албан хэрэг хөтлөлт: 1. Байгууллагын Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн журмыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 03-ны А/02 дугаар тушаалаар батлуулж хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан. Албан хэрэг хөтлөлтийн журам, баримт бичиг боловсруулах стандартын сургалтад Тамгын газрын албан хаагч бүгд хамрагдав. 2. Албан хэрэг хөтлөлтийн нийтлэг журмын дагуу зохион байгуулалтын нэгжийн индексийг баталсан. 3. 2022 онд Комиссоос 1429 бичиг холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд явуулснаас 349 хариутай албан бичиг байна. Эдгээрээс 148 албан бичгийн хариу ирж, 184 албан бичиг хугацаа хэтэрсэн байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<p>4. Комисст 1089 албан бичиг ирсэн. Хариутай 283 бичиг, хариугүй 806 бичиг байна. Хариутай 235-г хугацаанд нь хариу өгч, 10 бичиг хяналтад байна.</p> <p>5. Өргөдөл, гомдол 925 хүлээж авснаас 884-г хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж, 23 өргөдөл, гомдол хяналтад байна. Хугацаа хэтэрсэн 17 байна.</p> <p>6. Комиссын зөвлөмж 4, 7. Комиссын гишүүний шаардлага нийт 27, 8. Комиссын зөвлөмж 47, 9. Комиссын даргын А тушаал 46, Б тушаал 9, Тамгын газрын даргын А тушаал 105, Б тушаал 106, 10. Удирдамж 189, 11. Илтгэх хуудас 187, 12. Бусад төрлийн 87 гэрээ хийгдсэн байна.</p> <p>Архив, номын сангийн үйл ажиллагаа:</p> <p>1. 2021 онд үүсч хөтлөгдсөн нийт 285 хадгаламжийн нэгжийг /байнга-175 хн, түр хадгалах-106 хн, 70 жил хадгалах-4 хн/ байгууллагын архивт хүлээн авч нягтлан шалгаж, үдэж хавтаслан, бүртгэл үйлдэн ажилласан.</p> <p>2. 2022 оны Хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалт батлуулахаар хэлтсүүдээс санал авч нэгтгэн Баримт нягтлан шалгах комиссын 01 дүгээр хурлаар батлуулсан. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Байнга хадгалах 66 хэрэг - Түр хадгалах 56 хэрэг - 70 жил хадгалах 8 хэрэг - Хувийн хэрэгт 5 хэрэг <p>3. 2001-2003 оны 4119 хуудас баримтыг нягтлан шалгаж хадгалах хугацаа дууссан болон илүү хувь баримтыг ялган устгах баримтын жагсаалтад бүртгэсэн. 2004-2008 оны 4 хайрцаг өргөдөл гомдлын баримтыг нягтлан шалгасан.</p> <p>4. Байгууллагын 2001-2021 оны захирамжлалын 53 хадгаламжийн нэгжийн 3435 хуудас баримтыг цахимжуулсан.</p> <p>5. Архивын ерөнхий газарт хүсэлт тавьж Төрийн архивын систем ашиглах эрх нээлгэлээ.</p>

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					<p>6. Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын “Байгууллагын архивын журам”-ын төслийг боловсруулан АЕГ-н Мэргэжил, арга зүйн удирдлагын газарт хянуулахаар хүргүүлсэн.</p> <p>7. Цахим номын санд шинээр нийт 27 номыг нэмж оруулсан.</p> <p>8. 2022 онд Номын санд 249 нэр төрлийн 673 ном, товхимол тоолж бүртгэлжүүлсэн.</p>
2.6	“Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, авлига, соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх, хяналт тавьж, тайлагнах.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувиар ЗУХ	100%	100%	<p>2021 оны Хөрөнгө орлогын мэдүүлэг шинэчлэн гаргаж байгаа албан хаагчдын цахим мэдүүлгийн бүрдүүлэлтэд хяналт тавьж, арга зүйн заавар, зөвлөгөө өгч ажилласан. Нийт 36 мэдүүлэг гаргагч хуулийн хугацаанд мэдүүлгээ ирүүлж, баталгаажуулсан. 2021 оны тайланг ХАСХОМ-1, ХАСХОМ-2 маягтаар гаргаж АТГ-т албан бичгээр хүргэсэн. Гэрээ байгуулах асуудлаар гаргасан ашиг сонирхлын зөрчил үүсээгүй тухай 67 мэдэгдэл тайлбарыг meduuleg.iaac.mn цахим системд бүртгэсэн.</p> <p>Нийтийн албанд томилогдохоор нэр дэвшсэн 39 албан хаагчийн урьдчилсан мэдүүлгийг хянуулахаар Авлигатай тэмцэх газарт хүргүүлж, ирүүлсэн хариуг үндэслэн холбогдох албан тушаалд томилов. Тамгын газрын даргын 2022.05.12-ны өдрийн А/29 дүгээр тушаалаар байгууллагын дэргэдэх Ёс зүйн зөвлөл байгуулж, Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж, хяналт тавьж ажиллав. Байгууллагын дэргэдэх Ёс зүйн зөвлөл төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэх асуудлаар 10 сард 2 удаа хуралдаж, ёс зүйн зөрчил гаргаагүй гэж дүгнэсэн.</p>
2.7	Комиссын гишүүдэд дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан эсэх Тамгын газар	0	Тийм	<p>Комиссын дарга, гишүүдийн туслахууд тэдний оролцсон уулзалт, хэлэлцүүлгийн бэлтгэл ажлыг хангаж, техникийн туслалцаа үзүүлж ажилласан байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Комиссын дарга Ж.Хунан 30 удаагийн уулзалт, хэлэлцүүлэг; -Комиссын гишүүн Б.Энхболд, Х.Мөнхзул нар 71 удаагийн уулзалт, хэлэлцүүлэг; -Комиссын гишүүн Д.Сүнжид 15 удаагийн уулзалт, хэлэлцүүлэг; -Комиссын гишүүн С.Дондов 35 удаагийн уулзалт, хэлэлцүүлэг; -Комиссын гишүүн Г.Нарантуяа 13 удаагийн уулзалт хэлэлцүүлэгт тус тус оролцсон байна.

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
2.8	Байгууллагын үйл ажиллагааны хяналт шинжилгээ, үнэлгээг төлөвлөж, хэрэгжилтийг хангуулж, тайлагнах	Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн байна. ЗУХ	0	100%	Дотоод хяналт шалгалтын ажлын 2022 оны төлөвлөгөө болон Комиссын үйл ажиллагаанд хамаарах бодлогын баримт бичиг, тогтоол шийдвэр, бусад баримт бичгийн явцад хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийх календарчилсан төлөвлөгөө дагуу Комиссын чиг үүрэгт хамаарал бүхий 31 хуулийн 233 зүйл заалт, УИХ-ын тогтоол, ЗГ-ын тогтоол, Ерөнхий сайдын захирамж, ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл болон Комиссын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж буй 25 дүрэм журам, хөтөлбөрийн жагсаалтыг хяналтад авсан. Байгууллагын шилэн данс, архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагаа, Комиссын гишүүний шаардлага, зөвлөмж, цахим хуудасны үйл ажиллагаа, 2022 оны хагас жил, жилийн эцсийн гүйцэтгэлийн тайлан, өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлт зэрэгт хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж зөвлөмж дүгнэлтийг танилцуулж ажилласан.
2.9	Байгууллагын дотоод үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулж, үйл ажиллагааг сайжруулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.	Зохион байгуулалтын үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувь ЗУХ	0	100%	1.Төрийн үйлчилгээг иргэн бүрд нээлттэй, тэгш, хүртээмжтэй хүргэх, мэдээллээр хангах, иргэдийн санал хүсэлтийг байнга хүлээн авч, шийдвэрлэх, үйл ажиллагаандаа тусгах, төр иргэн хоорондын харилцааг зохицуулах, хүний эрхийн чиглэлээр иргэдээс асуумж, санал хүсэлт, мэдээлэл дэлгэрэнгүй авах зорилгоор байгууллагын суурин утсыг "Callpro" үйлчилгээнд шилжүүлсэн. 2.Комиссын Тамгын газрын 2022 оны А/69 дүгээр тушаалаар "Үйлдвэрийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх орон тооны бус байнгын комиссын бүрэлдэхүүн"-ийг шинэчлэн байгуулж албан томилолтоор орон нутаг, гадаад улсад ажилласан 27 албан хаагчийг гэнэтийн ослын даатгалд хамруулж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зааварчилгааг тухай бүр нь өгч, бүртгэл үйлдсэн. 3."Дэлхийн цусны донорын өдөр"-ийг угтан ЗГ-ын 11 дүгээр байрны нийт байгууллагын албан хаагчдыг оролцуулсан аяныг зохион байгуулсан.
2.10	Дотоод хамтын ажиллагааг сайжруулах чиглэлээр санамж бичиг, гэрээ байгуулах, уулзалт зохион байгуулах, төлөвлөгөө гаргаж хэрэгжилтийг хангуулах.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувиар ЗУХ	0	100%	Батлан хамгаалах яам болон Монголын Үндэсний Олон Нийтийн Радио, Телевизтэй хамтран ажиллах санамж бичгийг 2024 он хүртэл байгуулж, хамтран ажиллах төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна. УИХ-ын 2022.07.06-ны өдрийн "Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай" 49 дүгээр тогтоолын 4 дэх заалтад туссан"Цэргийн албан дахь дүрмийн бус харьцааны эрх зүйн зөрчлийн нөхцөл байдлын талаар авах арга хэмжээ"-г хэрэгжүүлэх дэд

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар /
					төлөвлөгөөг Хил хамгаалах ерөнхий газар, Дотоодын цэргийн штабтай байгуулан, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан.
2.11	Төсөл хөтөлбөрийн мэдээллийн сан үүсгэж, хэрэгжилтийг холбогдох нэгжээс тухай бүр гаргуулах авч, улирал тутам нэгтгэж удирдлагыг мэдээллээр хангах.	Үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн хувиар ЗУХ	0	100%	2019-2022 онд хэрэгжүүлсэн төсөл, хөтөлбөрийг нэгтгэж, дүн шинжилгээ хийж мэдээллийн сан үүсгэсэн. Төрийн албыг чадавхжуулах хүрээнд Комиссоос хэрэгжүүлж буй 6 төсөл хөтөлбөрийн талаарх мэдээллийг нэгтгэж Төрийн албаны зөвлөлд 2022.11.04-ний өдөр хүргүүлсэн. Мөн 2022 онд хэрэгжиж байгаа төсөл хөтөлбөрийн талаарх мэдээллийг нэгтгэж тухай бүр нь Комиссын хуралдаанд танилцуулсан.

Жич: Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын 2022 оны гүйцэтгэлийн тайланг 2022 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн байдлаар нэгтгэв.

--- о О о ---